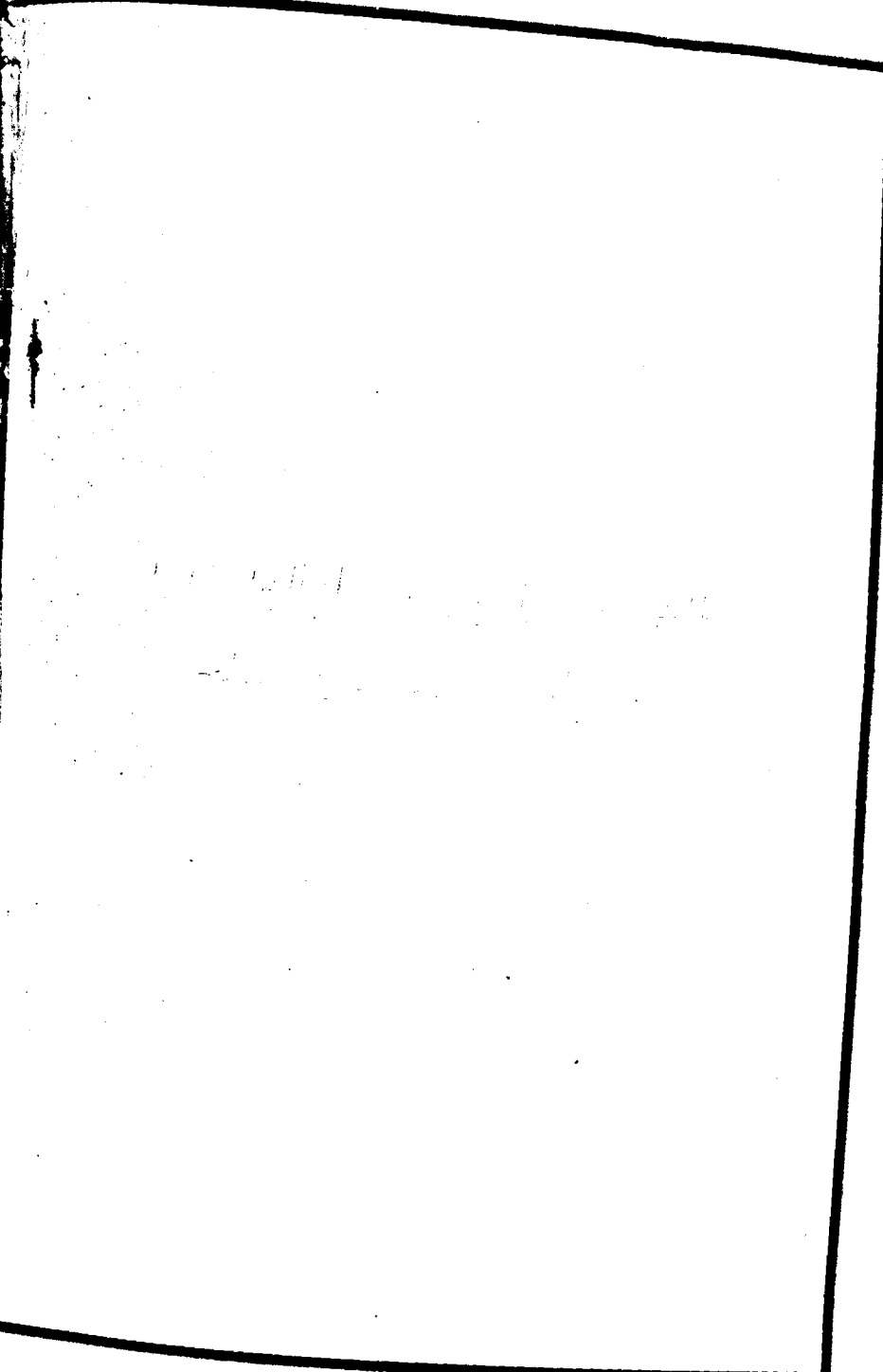

اسلام اھالينك دوچار اولد قلري مظالم
حقنדה وثائقه مستند معلومات

ايکنجی طبعی

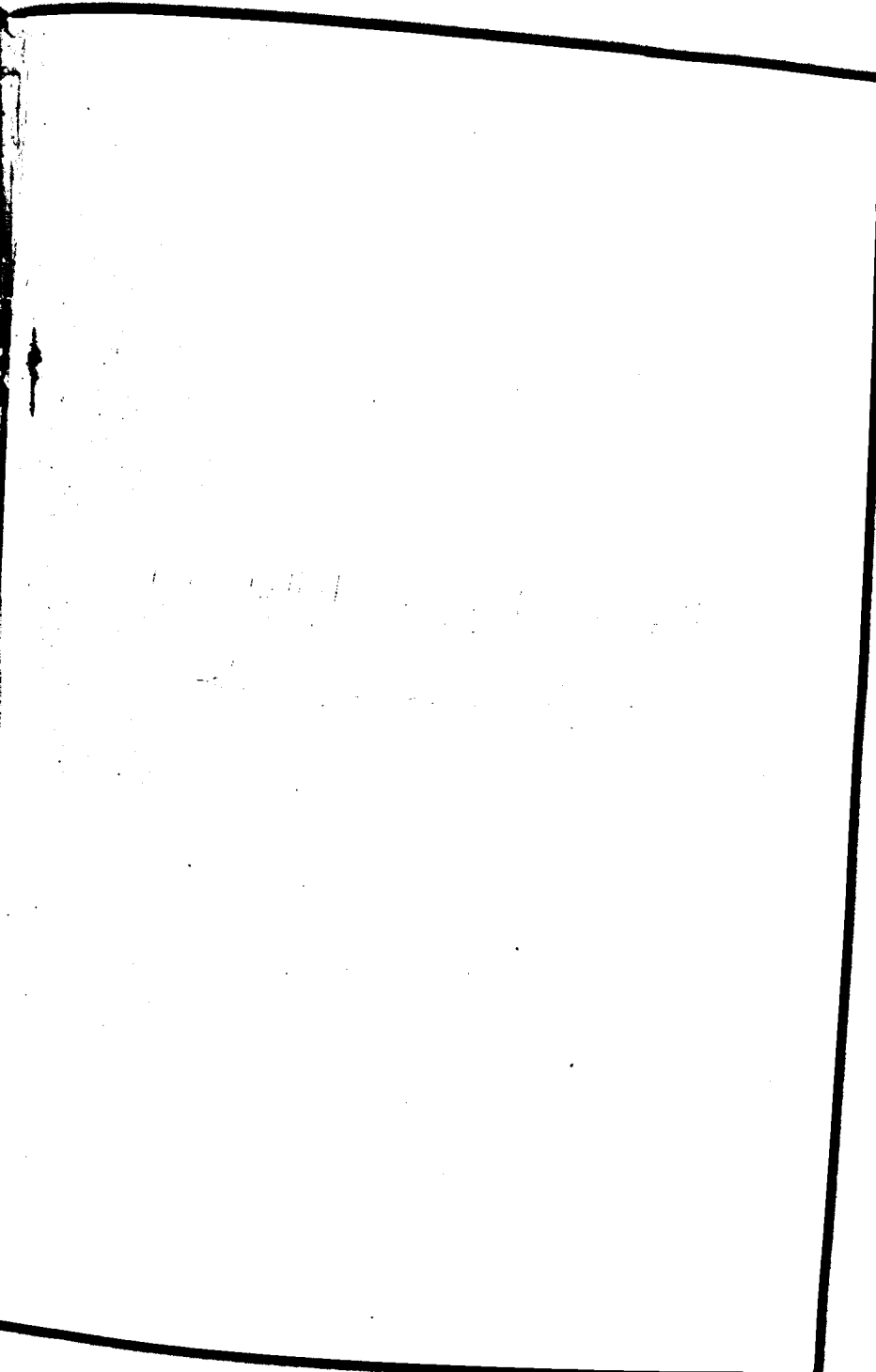
شباط ۳۳۵ - ۹۱۹

اسلام اھالینک دوچار اولدقلری مظالم
حقنדה وثائقه مستند معلومات

ایکنجی طبعی

شباط ۳۳۵ - ۹۱۹

۳۳۳ سنه سی نهایتمده روس قفقاس اردوسيله عثمانلی قفقاس اردولری غروبونک وضعیتی
مشخ خریطه مربوطدر.

بوانتاده بزم اوچنجی اردومزه مورد معلوماتدن له نینک انقلابی سببیه روس افرادینک
ضابطلرینی دیکله مکسزین کندیلکاردنن چیه بی ترک ایله عملکتلرینه کیتدکلری وجههده یالکز
بعض کورجی افرادیله روس قطعنامه منسوب ارمی افرادی قالدینی آکلاشلیبور. عینی زمانده
روس اردوسيله تشریک مساعی ایدن ارمی چته لرینک چیهده روس قوت وفوزینک برطرف
اولمستندن ویالکز ارمی ضابط وافرایی قالمستندن بالاستفاده سلاحسز ومدافعاسز بولسان
اسلام اهالی بی خفی جلی قتل واحمایه باشلارقلری حقنده اسلام اهالیدن تحریری مراجعتلر
وقوعبولیوره [مراجعتنامه دوسیمسی] استیلا آلتده بولنان منطقه لردن فرار ایدرک اردویه
التجا ایدن اهالیدن بعض آدملرک بالذات حکایه لری بک الیم تأثیرات ایقاع ایدمک ماهیتده دره
ارزنجان حوالیسنه مشهور ارمی سرکرده لرندن اولوب حرب عمومی بدایتده قره حصار
شرقیده اسلاملره قارشوی وقوعبولان قتل عامی ترتیب واجرا ایتدیرن ویالآخره روسلر طرفه
فرار ایتیش اولان سیواسلی مرادک ، ارضروم حوالیسنه ارمی سرداری انترایکک، بایورده
دخی حرب عمومی بدایتده موش جوازنده (تالوری) حوالیسندمه قتلار پایان وبوحوالیده
اردونک منزله لرینه ومنزل قوللرینه نمرضده بولنان بایوردلی ارشاک میترلیله برلکده کلدیکی
وقتل عمومی فجیمه سنی درعهده ایتدکلری ناید ایدیوره.

بوحوال اوزرینه قفقاس اردولرمز قوماندانی ، روس قفقاس اردولری باش قوماندانی
جنرال برزه والسکی به ۲۴ کتون نانی ۳۳۴ تاریخ ۷۳۱۲ نومرو ایله صو شهرندن
کوندردیکی نحررانده استانبولدن آلدینی امر اوزرینه کندیسنه مراجعت ایتدیکی بیسان
ایدرک « روس اردوسنک تحت اشغالنده واردولرمک چیه سی قارشوسنده بولنان منطقه آراذیده
متمنک عثمانلی تبمه سنک کرک برلی وکرک خارجدن کلان ارمیلر طرفندن مال وچان وعرضلری
هدر وپایمال ایدلیکی وثائقه مستنداً آکلاشلدقدن نانی روس اردوسی قوماندانیا هیات طایفه سنک
مرضیسنه تمامیه مخالف اولان بوحالک اوامر مشدده قوماندانیلرله منعه همت بیورلسی «
اقاده سیه رجاده بولدیوره.

حاشیه :

(بوتاریخنده برست لیتوسق ماهده نامه سی عقد ایدلمش وهنوزمذا کرات جریان ایتدکه
بولدیقی ایچون مسلمان اهالی به وقوعبولان تجاوزات برست لیتوسقده کی مرخصلرمز
وساطتله روس مرخصلری نزدنده یالکز پروگستو ایدلمکله اکتفا اولونمشدی.)

مقدمه

آئیده ذکر اولئان وقومات حقنده کرلماأ و کرلک عیناً درج اولئان و نائیک اصلئری عفو ظدر .

شهرده کی عسکرا رمی ایدی . [ارضرومه داسیر ایدیلان ۱۱ نجی روس قلمه طویجی الای قوماندانک
خلیج ائیده - صحیفه ۷ مراجعت - ارزنجان قتل عامی جنرال اودیشه لیدزه نك بالذات حکایه
شدتله اظهار نقرت ایئتیک اوقونه چیدن - ۱۹۰۰ - لک ایدیلان - ۱۹۱۸]
ارزنجانده بیوک مقیاسده قتل عام وقوعه کلدیکی مختلف منابع اخبار اتندن مستبان
اولور . [اوجنجی اردو مظالم دوسیه سنه مراجعت] وارزنجان بدن فزاره موفق اولان اشخاصک
ضبط ایدیلن افاده لری ده بونی تأیید ایدیلور .

جنرال پرزه والسکی نك برقراریده کی مکتوبنده ارمیلرک اراضی مستولیه داخلنده کی اسلاماره
تجاوز ایتمک لرنک سمناً تصدیق ایدلدیکی کوریلدور . بوانشاده اودیشه لیدزه دن قفقاس جهه سی
عثمانی اردولری قومانداننه کن تفراف عیناً آئیده ور :

« آئیده کی شاهان تألف و نوعانی ذات دولترینه کمال تأثر و المله عرض ایتمکی وظیفه مدن
عد ایدرم :

کویا مسلمانلرک اخلال جبقاره جنی حقنده بعض مقصدلرک اشاعاتده بولنسی اوزرنسه
ارزنجانده ۱۴ - ۱ - ۱۸ ده شهرده بولنان قطعات عسکریه افرادی طرفدن مسلمان خاه لرنده
خود بخود تحریکات اجراسنه قالیقیشلمش و بوانشاده رولور آتشیله بر نقرک یاره لنسی ، شهرک
نقاط مختلفه سنده تحریکات قارشى مقاسومت اظهار ایدن مسلمانلر علمینه استعمال سلاحه سببیت
یرمش و نتیجه ده طرفیندن بر جوق مقول و مجروح اولن ایسه ده عددرلی هنوز کهن
ایتمشدر .

ضابطانک ایشه مداخله سی اراقة دمه نهایت یرمش و مصادمه نك توسعه مانع اولمشدر .
وقه دن دولای عمیق تأفیریمی ذات دولترینه بیان ایدر و کرک اوک ایاق اولانلرله اساسی
اخلال ایدنلر حقنده و کرک مسلمانلر حقنده اشاعات فسادکارانه ده بولنانلر حقنده طرفدن اک
قطعی واک شدید تدابیر اتخاذ ایدلدیکنی و مجرملرکک شدید مجازاته دوچار ایدیلر چکلرخی مرض
ایله احترامات نامه مک قبولی تمی ایلرم .

نومرو ۱۰۱۳۲ - کانون تانی - ۱۹۱۸

اودیشه لیدزه

عثمانی قوماندانک جنرال اودیشه لیدزه به کوندردیکی آئیده کی مکتوبده دخی وقایع
ذکر ایدلمشدر .

روس قفقاس اردوسی قوماندانی جنرال لیوتنان اودیشه لیدزه

جناب لیرینه

جنرال حضرتلری !

« اولدنبری اراضی مستولیه داخلنده اوتده بریده تثبیت و توثیق ایدلش اولان ارمی مظالمته

بومکتوبه هنوز بر جواب ورود ایتمدیکی و اسلام اهالی علیه مظالم حقنده مراجعات توالی ایدلیدی جهته قافقاس اردوسی غروبیدن روس قافقاس اردوسی قوماندانی جنرال اودیشه ایدزه بده سو شهرندن ۵۱۶ نومرو ۱۶۷ (کانون ثانی) ۳۴ - تاریخ ۸۱۸ ایله یازیلان نحر برانده عیناً : « ارزنجانده امضا ایدیان متارکانه مک تباطیستدن سوکرا متارکانه مک شامل اولدینی چپه ده کی روس قطعاً سنک برآ و بحرآ کیری به نقل ایدلسی حسینیه قسماً بوشالان و قسماً ده کثافت عسکر به سی آزالان اراضی داخلنده و از جمله طریزون ، ارضروم ، بتلیس و لایترینه مضاف بلاد و قراده و بولرده ، خاصه ارضی چترینک و روملرله مسکون حوالیده ده روملرک مطرداً بر پر و فرام داخلنده اوله رق اهالی اسلامیه مک هر ضنه ، جائه و مالکانه تعرضه باشلا دقیری و حتی بعضی عیالرده اتل عام اجرا ایدلکاری بوکئی وقایع نتیجه به معروض قالان اسلاملردن خط قاسلاری مختلف عیالردن کجورک قطعاً تراجا ایدیه بیان بعضیلرینک افاده لرندن آکلانمش و اخیراً طرفرزه التجا ایدن ایکی روس ضابطک و یرمش اولدقیری افاده لر ایله تأیید درجه سی بولشدرو . »

دنبیلدکن و جنرال برزه و السکیده مراجعت اولدینی قید ایدلکن سوکره بواحوالک اوامر مشیده ایله منع ایدلسی رجا اولتیور .

روس عموم قافقاس اردولری باش قوماندانی پیاده جنرالی برزه و السکی دن عثمانی غروب قوماندانه کان ۱۹ کانون اول سنه ۱۹۱۷ تاریخ ۵۶۰۵۷ نومرولی نحر برات متی عیناً آئیده در :

« جنرال حضر نلری

۲۴ کانون اول ۳۴ تاریخ و ۷۳۲۹ نومرولی نحر برات دولترنده مندرج آرزویه بنشاء ارزنجان متارکانه سنک اون ایکنجی ماده سنه استقاداً اون اونجی ماده مک تماماً طی ایچون نیجه هیچ بر مشکلات موجود اولدینی هر ضه مسارعت ایلم .

قوماندانم آلتده کی اردولر طرفندن اشغال ایدلش بولونان ساحه ده کی اهالی مسلمه به قارشی ارضی ملته منسوب اولانلر طرفندن اجرا ایدلیدی طرف طالبلردن بیله بریان مظالم و حرکات ناجیبه کلنجه ، بویاده حق حرب اوله رق اشغال ایدلش و لایتر مرخص حومیلکنه بوماده حقنده همان تحقیقات عمیق و موشکافانه به ابتدار قلمسی و عین زمانده مذکور ولایتلر ده کی عثمانی نیه سنه قارشی محتمل الوقوع هر نوع اماملات شدیدنه مک و قتیله منی اسبابک استکمالی ایچون تدابیر مؤثره و شدیدنه مک اتخاذه حقنده اوامر مستعجله اعطال قلدینی هر ض ایلم . «

جنرال (اودیشه لیدزه) دن کان تلمسز تفراف دخی آئیده عیناً درج ایدلشدرو .

جنرال اودیشه لیدزه مک تفرافی بالکرا ارزرنجیانه برقتل عام و قوعبوش اولدینی دگل ، عین زمانده بوقتل عامک ترتیب و اداره ایدلش اولدینی تصدیق ایدن بروشیقه حکمنده در . بواننده ارزنجانده سیواسلی ارضی مراد حاکم ایدی و عموم قوماندان اوله رق فرانسزمیرالای (مورل) بولسوردی ،

مظالمی حقندہ اللہ ایدہ بیلدیکم برقم معلوماتی ذات دولتریئہ دہ بروجہ آتی ہر ضابطہ مکئی زمولی
 وقائدلی کوردم . بالحاسہ روسہ . برنجی قافقاس قول اردوسی قرار کاھنک ارزنجاندن حرکتندن
 سکرہ نفس ارزنجان قصبہ سبلہ جوار کوبلرنده ارمنیلرک مظالمی ، یالکز نہا برلرہ تصادف
 ایلدکلرینی قتل ایتک ، کیجہ برطقم خانہ لری باصرہ رق اصحابی اولدریم کی فجایع وشذاعت منفرده
 حاندن چہمرقی بعض قرانک کاملاً احرافی ، قادیلرک ناموسہ تجاوز ویاندقلری کویلرہ کی
 اھالیک قتل عام درجہ سنہ واردینک کمال تأثرلہ سماع دولتریئہ ایصالنی وظیفہ دن عد ایلدم .
 بوجہ دن اولہرق ۱۲ کالون نانی سنہ ۳۳۴ھ ارزنجانک اون سکز کیلومترو جنوب غریبسنہ کی
 (زہ ککیخ) قرہ سی ارمنیلر طرفدن عاقبت الیہیہ اوغرا دلش وتقرباً برہفتہ اولیسی دہ اردسہ ک اوج
 کیومترو جنوب غریبسنہ (فوسقا) اسلام قرہ سی اوتوزکشیک برارمنی چہمی طرفدن باصلہرق
 انسانیت وبشریتی دلخون ایدہ چک شناع وفجایع ارتکاب ایلدکدکنصکرہ قرہ دہ احرراق ایلدکلدرہ
 روس قافقاس اردوسنک برای استراحت کرلرہ چکلہ مسیلہ اشبو اردو جزو ناملرینی استخلاف
 ایدن قسماً ممالک مستولیہ خلقندن بولنان ارمنی قطماننک بو قبیل وقایعہ قارشی امر ونمی
 دولتریئہ فملاً نہ درجہ خلوص ومحبتہ ایھا ایدہ سبلہ چکلرینک تقدیرینی من القدیم بوخصوصہ
 حائر اولدقلری فکر وقناعت عالیہ ونافذہنک تقدیرات محققسنہ ترک وحوالہ وتداییر جدیدہ
 مانہنک امریغ تحافی خصوصندہ کی قرار مصیب دولتریئہ انتظار ایلر وبومنا بتلہ قدیم وصیبی
 اولان احتراماتک قبولی رجا ایلرم . جنرال حضرتلری !

اشبو مکتوبدہ مذکور وقایع حقندہ [اوچینی اردو مظالم دوسہ سنہ مراجعت]

بومکتوبدن سکرہ طویلانان معلومات دہ آری آری ہم جنرال برزہ والسکی بہ ہم جنرال
 اودیشہ لیدزہ قافقاس چہمی عثمانی اردولری قوماندانی طرفدن بروجہ آتی یازیلور :

صو شمرندن

۲۹ - ۱ - ۲۴

• جنرال حضرتلری :

روس اردولری اشغال عسکریمی الندہ بولنان ممالک عثمانیہ دہ کی تبعہ اسلامیہ حقندہ
 ارمنیلر طرفدن متدباً اجرا ایدہ لکدہ اولان ظلم واعتسافانک نہ درجہ فحیح وألم اولدقنی
 کوسترن وبودقمہ خبر آلتان بعض وقایعہ دہ بک عظیم برحزن وتأثرلہ سماع دولتریئہ ایصالہ
 مجبور اولدقمدن دولای متأثرم . روس قوماندانیاہیات عالیہ سنک وحر روس اردوسنک حسیات
 علویہ سنہ تماماً منافی اولدیندن امین اولدینم بو حالک برآن اول اوکنہ کچمک ایچون اورتہ دہ مبرم
 و فقط فکر مدنیت وانسانیتلہ مشبوع برلزومک بتون قوتیلہ ایوم حکم سوردیکنہ مختاصلری
 قدر ذات دولتریئہ دہ قائل اولدینی شہہ وترودن تمامہا وارستہ در .

۱ - عن اصل (زازالر) قرہ سی اھالیسندن اولوب ارزنجان دہ اقامت ایدن قرہ محمدک
 اوغلی ایلددرت رفقی ماہ حال اوائلندہ (خاشخاشی) دکر مندہ ارمنیلر طرفدن پارچہ لکشلردہ

بمطابق روس برنجی قفقاس قول اردوسی قرارگاهك ارزنجانیدن حرکشدن سوکرا ارزنجان وحوالیسندگی قریبدها بیوک مقیاسده اولهرق دوام ایدلدی . ارمیلر طرفندن اسلاملر حقدنه پایلان اشبو مظالمالکیر تنها برلرده بولهیلدکلرینی قتل ایتمکله قلوبوب سوک زمانلرده بعضی قریبزرده اهالی "اسلامینک ناوسنه تجاوز ، ماللرینی یخما وخانهلرینی احراقه قدر ایلمی کیدلدی . واز جله ۱۲ - کانون نانی - ۳۴ ناریخنده ارزنجانک اون سکنر کیلومتره جنوب شرقیسندگی (زه کلکیخ) قریبسی ،اهالیسندنه هر نوع مظالم اجراسندنصکره کاملاً احراق ایدلدی . بوندنماعدلاً تهریباً برجهته اولده ارداسه نك اوج کیلومتره جنوب غربیسندگی (فوسقا) اسلام قریبسی (۳۰) کشلک بر ارضی چینهلمی طرفندن باصیلاراق ایسلام قادیلرینه تجاوز و قریبه نك احراق اولدینی آکلاشلدی . باش قوماندان پیاده جنرالی برژوه والسکی طرفندن ۱۹ کانون اول سنه ۱۹۱۷ تاریخ و ۵۶۰۵۷ نومرولی (دردنجی صحیفه به مراجعت) نجر براتیله اعطایوریان تأیینه تامیله اعناد ایتدیکم حالده وقایع و حادثات عماله نك بر قطعیت معلقه ایله منع و زجرینی ذات طلی قوماندانلرندن کاک حرمت و فرط اخلاص ایله رجا ایدر و انسانیت ومدنییت نامنه اولهرق عثمانلی اهالی اسلامیه سنك عرض جان وماللرینی محافظه به مصروف اولاجق همت وعنايت دولتیرینك متشکر دائمی ومتمدار ایدیبی قالاچقمی عرض ایلمر جنرال حضرتلری اه وقایع تشدد ایدیبور . آجیقلی خبرلرکلیدور ، باخصوص روس برنجی قفقاس قول اردوسی قرارگاهك ارزنجانیدن حرکنی وروس قطعاننك بستیون ارزنجانی ترک ایتمی ارضی چته لرینك ارزنجانه حاک اولدینی کوسرتیبور . جنرال برژوه والسکی نك مورود مکتوبنه جواب و برلمکله برابر مظالم حقدنه الله ایدبان معلومات جنراله بوجه آتی بیلدیریلدور :

روس قفقاس اردولری باش قوماندانی پیاده جنرالی برژوه والسکی جنابلرینه
جنرال حضرتلری :

۱۹ کانون اول سنه ۱۹۱۷ تاریخ و (۵۶۰۵۴) نومرولی جوابنامه دولتیرینك وارد جای اعزاز اولدینی عرض ایله کسب شرف ایلمر .
برسه تیتووسقی متارکه نامه سنك بشنبی ماده سی ارزنجان متارکه نامه سنك اون اوچنبی ماده سی برینه قائم اوله جمنه نظر آ بوسو کنبی ماده نك اولبا بدگی موافقت طالیلری اوزرینه متارکه متندن اخراج ایدلیرکنه دائر متارکه نامه به شرح و برلدی . ایوم روس اردولری تحت اشغالنده بولتان حوالی معلومه ده کی اسلام تبعه عثمانیه سنك ارمیلر طرفندن هیچ برصورتله دوچار ظلم واعتساف اولماملری ایجون مقامات عانده ومستوله سنه او امر قطعیه وشدیده اعطایوریلدینی ومحتمل الوقوع هر دروحرکات نابجابه قارشى تدابیر مؤثره وشدیده نك اتخاذ قلنه جنی حقدنه کی اشعارات دولتیرینه بستیون قلبله هررض شکران ایلمر . اخیراً سرزده ظهور اولان بعضی وقایعی تدابیر ماله نك اتخاذی رجسلیه قفقاس اردوسی قوماندانی جنرال لیونسان اودیشه لیدزه جنابلرینه بیلدیردیکم کبی ارمیلرک

مظالمی حقیقه‌الله‌ایده‌بیلدیکم برقم معلومانی ذات دولترینه‌ده بروجہ آتی عرض ایله‌مکی لزومی
وقانده‌لی کوردم . بالخاصه روس، رنجی قافقاس قول اردوسی قرارکاهنک ارزنجاندن حرکتکنندن
صکره نفس ارزنجان قصبه‌سیله جوار کوبلرنده ارمیلرک مظالمی ، بالکمز تنها برلده تصادف
ایلدکلری قتل اتمک ، کیجه برطاق خانلری باصهرق اصحابی اولدرمک کی فجایع و شاعت منفرده
حائندن چیقهرق بعض فرامک کاملاً احراری ، قادیلرک ناموسنه تجاوز ویاندکلری کوبلرده کی
اهالینک قتل عام درجه‌سنه واردینک کمال تأثرله سماع دولترینه ایصالی وظیفه‌دن عد ایلدم .
بوجه‌دن اوله‌رق ۱۲ کانون نانی سنه ۳۳۴ده ارزنجانک اون سکرز کیلومتر و جنوب غربیسنده کی
(زه ککیخ) قره‌سی ارمیلر طرفدن ماقبت‌الجه به اوغرا دلش و تقریباً رفته اولیسی ده اردسه‌ک اوج
کیلومتر و جنوب غربیسنده (قوسقا) اسلام قره‌سی اوتوزکشیک رارمنی چیه‌سی طرفدن باصبله‌رق
انسانیت و بشرتی دغون‌یده‌جک شناخ و فجایع ارتکاب ایلد کدنصکره قره‌ده احرار ایلدشدر .
روس قافقاس اردوسنک برای استراحت کرلره چکلهمسیله اشیو اردو جزو ناملری استخلاف
ایدن قماً ممالک مستولیه خلقتدن بوتان ارمنی قطمانک بو قبیل وقایع قارشی امر ونی
دولترینی فعلاً نه‌درجه خلوص و محبتله اها ایدمسیله جکلرینک تقدیری من‌القدم بوخصوصه
حائر اولدکلری فکر و ناعت عالی و نافذنه‌ک تقدیرات محقه‌سنه ترک وحواله و تدابیر جدید
مانه‌نک تسریع تحاذی خصوصنده کی قرار مصیب دولترینه انتظار ایلر و بوضاً بته‌قدم و صمیمی
اولان احتراماتک قبولی رجا ایلرم . جنرال حضرتلری ۱

اشبو مکتوبده مذکور وقایع حقیقه [اوچنجی اردو مظالم دو سیسنه مراجعت]
بومکتوبدن صکره طویلانان معلوماتده آیری آیری هم جنرال برزه‌والسکییه هم جنرال
اودیش لیدزه به قافقاس جهه‌سی عثمانلی اردولری قوماندانی طرفدن بروجہ آتی یازیلور :

صو شهرندن

۲۹ - ۱ - ۲۴

• جنرال حضرتلری :

روس اردولری اشغال عسکریمی التنده بوتان ملک عثمانیه‌ده کی تبه‌اسلامیه حقیقه
ارمیلر طرفدن متباً اجرا ایلدله کلکده اولان ظلم و اعتسافانک نه‌درجه فحیح و اطم اولدینلی
کوسترن و بودوقه خبر آلتان بعض وقاییده بک عظیم برحزن و تأثرله سماع دولترینه ایصاله
مجبور اولدینمندن دولانی متأزم . روس قوماندانیا هیات طالبه‌نک و حر روس اردوسنک حسابات
علویه‌سنه تماماً منافی اولدینندن امین اولدینم بوحالک برآن اول اوکنه کیمک ایچون اورته‌ده‌میرم
و فقط فکر مدنیت و انسانیتله مشبوع بر لزومک بتون قوتیه ایوم حکم سوردیکنه محاصلری
قدر ذات دولترینکده قائل اولدینلی شهبه و ترددن تمامها وارسته‌در .

۹ - عن اصل (زازالر) قره‌سی . اهالیسندن اولوب ارزنجانده اقامت ایدن قره محمدک
اوغل ایلهدرت رفیق ماه‌حال اوائلنده (خانخاش) دکرمنده ارمیلر طرفدن پارچه‌لنشلردر .

بالحاصله روس برنجی قافقاس قول اردوسی قرارگاهنك ارزنجاندن حر كشدن سو كرا ارزنجان وحوالیسنده کی قریه لوده دها بیوك مقیاسده اوله رق دوام ایلدی . ارمنیلر طرفندن اسلاملا حقه ده یایلان اشبو مظالمك یلكز تنه لر لوده بوله یله گلرینی قتل ایتمكك قالدوب سو ك زمانلرده بیض قریه لوده اهالی اسلامیه نك ناهوسنه تجاوز ، ماللرینی یما و خانه لرینی احراقه قدر ایبری کیدلدی . واز جمله ۱۲ - کانون نانی - ۳۴ نارنجنده ارزنجانك اون سکنز کیلو مترو جنوب شرقیسنده کی (زه ککیخ) قریه سی ، اهالیسنه هر نوع مظالم اجرا سنده نکره کاملاً احراق ایلدی . یوندن ماعداً هر یجا برجه قته اولده ارداسه نك اوج کیلومتره جنوب غربیسنده کی (فوسقا) اسلام قریه سی (۳۰) کشیک بر ارمنی چته لکی طرفندن باصیلارق ایسلام قادیلرینه تجاوز و قریه نك احراق اولدنی آ کلاشلی . باش قوماندان پیاده جنرال برژه والسکی طرفندن ۱۹ کانون اول سنه ۱۹۱۷ تاریخ و ۵۶۰۵۷ نومرولی (دردنجی محققه مراجعت) بحریرایله اعطایورلریان تأمینانه تمایله اعتاد ایتمک حالده وقایع و حادثات مانته نك بر قطعیت مطلقه ایله منع و زجرینی ذات عالی قوماندانلردن کمال حرمت و فرط اخلاص ایله رجا ادر و انسانیت و مدنیت نامنه اوله رق عثمانی اهالی اسلامیه سنك عرض جان و ماللرینی معافله یه مصروف اولاجق همت و عنایت دولترینك مقشکر دائمی و متدار ایلمی قالا جقمی عرض ایلم جنرال حضرتلری اه وقایع تشدد ایدیور . آجقلی خبرلر کیور ، بخصوص روس برنجی قافقاس قول اردوسی قرارگاهنك ارزنجاندن حرکی و روس طعامنك بستون ارزنجانی ترك اتمی ارمنی چته لرینك ارزنجانه حاکم اولدینی کوستریور . جنرال برژه والسکیك مورود مکتوبنه جواب و برلمکله برابر مظالم حقه ده اله ایلمان معلومات جنراله بروه آتی بیلدیریلور :

روس قافقاس او دلرلی باش قوماندانی پیاده جنرال برژه والسکی جنابلرینه

جنرال حضرتلری :

۱۹ کانون اول سنه ۱۹۱۷ تاریخ و (۵۶۰۵۴) نومرولی جوابنامه دولترینك وارد جای اعزاز اولدینی عرض ایله کسب شرف ایلم .

برهست ایتموسق متارکه نامه سنك بشنجی ماده سی ارزنجان متارکه نامه سنك اون اوچنجی ماده سی برینه قائم اوله جفته نظراً بوصوکنجی ماده نك اولباده کی موافقت طایلری اوزرینه متارکه متذدن اخراج ایلدیکنه دائر متارکه نامه یه شرح و برلدی . الیوم روس اردولری تحت اشغالنده بولان حوالی معلومه ده کی اسلام تبعة عثمانیه سنك ارمنیلر طرفندن هیچ برصورتله دوچار ظلم و اعتساف اولماملری ایچون مقامات عانده و مسئوله سنه و امر قطعیه و شدیدده اعطایورلدینی و محتمل الوتوع هر درلور حرکات ناجیابه قارشى تدابیر مؤثره و شدیدده نك اتخاذ قله جنى حقه ده کی اشعارات دولترینه بستون قلبه له عرض شکران ایلم . اخیراً سرزده ظهور اولان بعض وقایعی تدابیر مانه نك اتخاذی درجسیه قافقاس اردوسی قوماندانی جنرال لیوتسان اودیشه لیدزه جنابلرینه بیلدیردیلم کی ارمنیلرک

احراق ایلدکلری استخبار ایلدشدر . اطلاع دولترینه عرض ایتدیکم بالاده مندرج وقایع و نایقه و قناعته مستند خبرلردن مقتبس اولوب وقوعه جزم قوی حاصل اولمایانلرک ذکرندن صرفنظر ایداش و معلومات آله میانلرک موجود اوله یله جکیده وارسته عرض بولنشدر . خصوصات معروضه حقنده تدابیر و مقررات آتیه اتخاذ واجرا آت عاجله و شدیده تطبیق بیوره جقلری تماماً امید ایتدیکم حالده احترامات قانقه درونیه مک قبولی رجا به مسارعت ایلرم جنرال حضرتلری ۱

وقایمک تمایب و کسب و خامت ایتدیکی و روس قطلمانک ترخیصی حسبله روس قوماندانان هیاتنک و قایمک اوکنه کچه مدیکی کوریلدور . ایکنجی تورکستان قول اردوسی قراکانهک کلکیتدن حرکتی اوحوالی یده برصحه قناله چورروب حتی کلکیتده کی متارکه قومیسونی هیئتک حیاتلری ده تهلکده اولدینی آکلاشیلدور . بوخایع و حادثاته بر آن اول نهایت ویردرلمی ایچون طرفینجه تدابیر اتخاذی عثمالی اردولری قوماندانانی طرفندن تأمل و روس قوماندانلرینه بیوجه آتی تکلیف ایلدیلور . [اوچنجی اردو مظالم دوسیه سی]

صورت

صو شهرندن	نومرو
۳۴ - ۲ - ۲	۸۱۵

جنرال حضرتلری ۱

عالمک محروسة شاهانه نک تحت استیلاکزه کیرن اجزای اصلیه سنده متمکن اهالی اسلامیه نک روس عسکرلرینک چکامسیله ویرلرینه ارمیلرک قائم اولسیله اوضرادقلری مظالم و اعتسافاتک پک ایلرولره واردینی و مسلمانلری دیری دیری یاقق، یکدیگرینه باغلا یه رق قورشونه دیزمک کی تیاری اورپرده جک جنایانک بربری ولی و تمقیب ایده گلکده بولدینی استخبار ایلرکن حس ایتدیکم آلام و تأثیراتک حدسز و کیفیتدن ذات دولترینی خبردار ایلرکن ده آللمک نه ایلسز اولدینه اعتاد بیورمکزی خاصة رجا ایلرم .

اشبو مظالمک امر و تنبیه ایله اوکنی آلمق زمانک کچدیکنه قناعت حاصل بیورده قدنصرکه بوباده طرفینجه اتخاذی لازم کلن تدابیر عاجله و مؤثره مک صورت تطبیقنده اهال بیورلیه جفته هیچ شبهه بوقدر .

۲۹ - ۱ - ۳۴ تاریخ ۸۳۸ نومرو ایله بخایع عالمه نک کیندیجه توسع ایتکده اولدینی وحی ایکنجی تورکستان قول اردوسنک کلکیتدن مفاوقتی تمایب اوراده بولنان مختلط قومیسون اعضالرینک ده حیاتلرینک امین اوله جفتک ادما به در بری اولدینی ذکر و بیاندنصرکه یداختیارده

- ۲ - (ارزنجان) ده دهم جیلدی جوارینده کورد همد اقلیه ، ارمنیلر تعرض ایشلار و بوج عهد اقامت ایندن بر اسلام قائلدی جیراً آلوب کوتورده مشلردر .
- ۳ - مقدما (ارزنجان) ده بدیه قایم بولان همد اقلیدی ارمنیلر اسیر اهلوقی برستن مهوله کوتورده کاردی کی والده سینه زوجمنی و دوت باشنده کی چو جیخی یارچعلشلردر .
- ۴ - ارمنیلر (آردس) لی اقل بهار اوقلی و سی تک زوجمنی جیراً آلتی ایشک مشلر و عاقبتی اوزرینه و سیری قتل ایشلردر .
- ۵ - ارمنیلر (میزده) فریسته شاشونک حسین اوقلی طوردسونی سینه کندی عاقبتند قتل ایشلردر .
- ۶ - (باجیج) لی همد اوقلی اسماعیل ارمنیلر طرفندن اولدر ایشلردر .
- ۷ - ۱۲ کانون نالی ۳۳۱ ده ارمنیلر (کهرانی) فریستی باصندق اونردی مسلمانک توارلی باقلاده فصکره قوروشونه فرزندلردر .
- ۸ - ۷ کانون نالی ۳۴ ده روس الهیة عسکره منی لابس ارمنیلر فرزندکیز ساحلده (نول) نصیبنده ادریه یقین قارون وارکنکی طریزون جهته کوتورده کاردی و بوتورندن (شارلی بازلی) تک دوت کیلومتره جنوب شرقیسنده کی (شاه ملک) فریملی چاقیر اوشغاردن حسین چالونک جنارمنی بلاخره (نول) دره سنده بولدی بی آکلا تلمشدر .
- ۹ - (شارلی بازلی) ملک بدی کیلومتره جنوبنده کی (فرول اناج) کوریندن ایکی اسلامک ارمنیلر طرفندن کاردی و توارلی باقلاش و پندسونک کوش اولدق قری حلقه چیداردی بولمشدر .
- ۱۰ - قارصل دوم ملته مسلوب برضاط برقاچ ارمنی و روم عسکرلری ده قشورلی ایهدک (نول) نصیبنی چلعدک متاوسنه چیشش و آندق قری سلاحدارک سریدلری نصیبنده طولانان دوت سلهده تصادفه و قاتلری موجب اولمشدر .
- ۱۱ - (طوردول) تک اریکفر فریستدن اولوب (کوردک) ده منوطن بولان جبیلدی اوشغاردن واسیل و قسطنی روم وارمنی عسکرلریه جوار فرادکی اعالی اسلامیه بی قتل یله باقلاشلر و قاتله (نول) نصیبنده کی روس عسکرلری ده مع التاضفصیقاً انشزک و بود قاچ انشاند قاتلردر . علأ اجرائی شافت ایشلردر .
- ۱۲ - رابغدی بی روس عسکر اونیفورمنی آنتف دوم وارمنی چیلدی (شارلی بازلی) تک فریسنده (نول) (نول) (آی کویسا) (ایسه بیل) فریملی اعالی اسلامیه منی قتل ، اموال و اشیا لری پندا و ناموسلریه نیلوز ایشلردر .
- ۱۳ - ۵ کانون نالی ۳۳۱ کاردنده (چلوشل) تک بدی بیچ کیلومتره جنوبنده کی (فریشر) فریستی و (کوردک) شرقده (فرول اوقلی) ایله (کوکلی) آورسنده بولنوب (آرالی نوس) نسیه ایله یکن اسلام کوریدارمنی و دوداردن مرگب چیلدر باصندق ایشلردر .
- ۱۴ - اقل کیلیک برارمنی چلعدک (ارده) بی باصندق نصیبنی پندا و چالونوب

میر آلائی مورده لك چاپلیکینیه چکدیکی تلفون

« آئیده کی شینک عنانی اردو قوماندانلغه عرضی سزدن رجا ایدرم . ارزنجانده $\frac{۱۵}{۱۶}$ کانون تائیده ظانیزونمز عسا کر به شهرک یرلی مسلمان اها ایسی آره سنده مصادمه وقوعه کلدی . مسلمانردن بوزی متجاوز مقتول واردر وداخلندن عسکریمز اوزرینه آتش ایدبان برخانه احراق ایدلشدر .

کردلک ارزنجان — ارضروم بولی اوزرنده کی عسکر مزه ، قطارلرمزه و انبارلرمزه مهادی تعرضاتی و کردلده شهرلی مسلمانلر معاوتیه ارزنجانه تعرض ایده چکلرینه دائر واقع اولان استخبارات و شهرلی اها لینک نچره لردن عسا کر و ضابطان اوزرینه آتش ایسی بومصادمه یه زمین تشکیل ایتشدر که بو آتسه بن وارکان حربیه رئیس ده معروض قالدق . سلاح صاقلاندینی مظنون برخانه تک تخریبی ائناسنده بر تورک طرفندن بر فرمزک جرح ایدلمی مصادمه تک ظهورینه سبب اولمشدر . فرک یاره لئسی خبری عسکر آره سنده عصیتک فورانی پادی اولدی و بوبالاده کی مصادمه یی موجب اولدی . مصادمه ضابط دوریه لری و عقلی باشنده اولان افراد معاوتیه تکمیل ایدلمی . روسیه ایله تورکیا ییتنده مناسبات و دادیه تک تأسس ایتمکده بولئمی حسیدیه بالاده معروض مورث الم احوالدن طولانی عمیق تأسفی و بوکی احوالک عدم تکرری ایچون طرفندن هر درلو تدابیر اتخاذ ایدلمش بولندینی عنانی قرارگاه عمومیسته عرض ایتکیزی رجا ایدرم . »

ارزنجان عسا کری قوماندانی ارکان حربیه میر آلائی

مورده

حاشیه :

بوزباشی چاپلیکینین تلفوته آئیده کی تکلیفاته بولئور :

« بوحالی بز یعنی مختلط قومیسون مذاکره ایتدک و ایشک محقق ایچون و تمه تک جریان ایتدیکی محیطله تماسده بولئمی کرک شو حال طولانیسیله و کرک احوال مستقبله نقطه نظرندن موافق کوردیکمزدن قوماندانلر ییتنده اتفاق حاصل اولورسه ارزنجانده انعقادی دهها موافق بولدق . بونی ده قوماندان پاشا حضرتلرینه عرض ایتکیزی رجا ایدرم . »

بوزباشی چاپلیکینین

« یرلی اها لی بی مساعی سا کتانه یه دعوتمه رغماً ارضروم — ارزنجان طرفی اوزرنده کردلک عسکره ، نقلیاته انبارلره مهادی تعرضلردن طولانی طرفتک طرفینده بولنان و کرد اشقیبا چترلیسه یتاتاق ایدن کویلی تخریب صورتیه تدابیر تأدیهه اتخاذینه مجبورم . تورکیا ایله روسیه آره سنده تأسس ایتمکده بولنان مناسبات دوستانه حسیدیه بالاده کی مذکور

بوليان اسيادان دولاي روس عسکرلرينک چيگدنلري مناطقده کي اعالي مقامده مک مظلومک هالته
 هرش وعال وچالري موضوع تحت اولدقه، تسيب بيوريه حق صورتده طرفدن ايلاي ساوان
 اسانک هر دانه موجود بولميشي ذات دولترته ابلاغ ايله کسب شرف ايدر و بونا بيه شرف
 اينديک معزليات دونيه مک قبولي دجا ايلور . جنرال حضرتلري ا .

جنرال روزه والسکي . کوندريلن يوقارينکي مکتوبک رسورکده جنرال اوديش ايديزه
 کوندريلور . و چاره قالان عتاق اعالي اسلاميه قاشي قيشلي معاولي دجا ايديلور .

ارزنجانده کي کل يانک صوبت اجراسي مقدمه منابع مختلفه دن معلومات آئيلور . و عمومي
 تکلک يک دفعه صورتده جريان ايشديکي حقدده کي استخبارات بکديکري تاييد و توثيق ايديلور .
 قباچ اودورده شاهده دوام ايديلور که مدن کيله مش جو جو قورک قتل . خانه قورلور
 قورلري باربارق جو چاقورک چيفارلسي ، اسانلرک دري دري بائيدسي . باکر قورلور
 هر دلو شامه ورزالت تطبيق ايدلر ائلسکر . ارنجانس ور چوق اسانک اولر . طولدر يوق
 بائيسي کي مقام و قباچه تصديق اوليلور . ارنجان عساکري قومادان مير آلاي موردين
 مناني فراکامه ويسته ابلاغ ايدلر اوزره ، قاعيروس منارک قوميسوني اعضاستن يوق
 چايلائي موريلن و حيا شير اولان تافوشاه جماً جاب دقت و اهميتدر . جنرال اوديش ايديزده
 يوقارينکي تفرقه ميان اولان بولتور قباچي شون هم واقعه ايات ايديلور . داخل من سکر
 اوزرته ايش ايديلن برخانه اعراف ايدلر کي يوقارينکي يوقارينکي يوقارينکي ،
 چوق ، اختيار طولدر يوق اعراف ايدلشدر . باخصوص اضر و مده اسير ايديلن ايکسي
 قاقاس طويحي قومادانک خاطر استن [صيفه ۷ مراجعت]

جنرال اوديش ايديزده وقت حقدده کي حکامسي و بالاخره ارنجانک اسفانده تورک
 قومادا عيانتک و قطعاتک منهودان و بو قباچه مروض قالاترين رنلسانک موجود
 قطوع ايدلري و هل الحصوص امان ، اوسدا قوتله خبرلرينک کماله ستايله کي ارمني قباچي
 قيد و تقيت ايجت اوزره ايرا ايشديکي سياحت استنده ارنجانده مازيل طرفدن قتل ايديلوب
 قورلور . طولدريلن مظلومک مشاهده مقصديه اخراجلري ائاننده خبر اوره حاضر اولدقاري
 حالده آقان قطوع ايدلري ، قباچ و مظلومي شون چيلا قنديه تقيت و توثيقه کافي کيلور . جنرال
 اوديش ايديزده حکامسي وجهه قورلور دن سکسار سکسار معلوم چيگدنلري
 چيگدنلري و قورلورک همدی ائيروزي کيلور ايديلور . تورک قطعاتک ارنجانک ائمانلي استنده
 قس قصبه و جوارقه طولدريلن سکر بوزي منجاوز چان . بو قورلور ده آئندن خار چاق
 چاقده قورلور دن ارنجانده قدر اولان بون کورلور کماله اعراف و تخريب ايدلش و سطل
 تايدوش و بائله يوقارينکي يوقارينکي يوقارينکي مشاهده تاراج و لرگدن کلاشلسندر .
 قورلورده قورلور اولان شهاده چيگدنلري و روزانه حاله قش اولان ارنجان و اودوش شون
 جهان مدنک نظر اطلاعات وضعه حاضر در .

صکرة کلکیت قصبه سی داخلده وجوارنده ولوان اشیا ، ارزاق معازلرفی ، اهالی بی وکلکیت متارک قومیسونک امنیتی اشقیابه قارشی تأمین و تأسیس ایتک اورره کلکیت روس قطعات منتظمه سنک ورودینه ویاخود هرابکی طرف قرارگاه عومیلرندن ورود ایده جک امره قدرمقدار کافی تورک قطعاتک جلبه قرار وردک .

۲ - بو قطعات ، روس قطعاتک ورودیه کری به چکبله جکدر .

۳ - تورک قطعاتک جلی دوس اردوسنه قارشی نجاوزی برماهی حاضر دکادر .

۴ - اشبو قرارنامه تورکجه وروسجه اولهرق یازلمش و طرفینجه هاملی ایدلشدر .

قائم مقام   ۴ نومرولی مختلط متارک قومیسونوی اعضاری :
پوزمه قوف   ووروقوف   رشدی   جیل جاهد

رقاهیه متارک قومیسونندن ایکی کیشک ارزنجمان وقابضی محله تدقیق ایتک اوزره جنرال اودیشه لیدزه یازیلان تفرافه بوجه آتی جواب آلتیور :

• میر آلائی موردهک بوزباشی چابلیکینه کوندردیکی مکتوبده مندرج ایش حقنده اجرای تحقیقات ایتک اوزره مختلط قومیسونک ارزنجمانه امرای امکان خصوصاً ده کی سؤال دولترینه مع التأسف موافقت ایده به چکمی مرض ایلم . چونکه متارک عقاودله نامه سی احکامنه کوره مذکور قومیسونلرک صلاحیتی آنجق مقارله مذکوردهک تطبیق احکامی اتانسانده ظهور ایده بیله جک سرده قهقهه و منطقه پیطر فیده ظهور ایده بیله جک حاله منحصر دره بنه علیه بن ، بو قومیسونلرک توسیع صلاحیتلرینه طرفدار اولدیف کی استیبالده هرابکی طرف ایچون سوء مثال تشکیل ایتسی ده ارزواجم بوندن ماعدا اولجه ۲۳ کاون تانی ۱۹۱۸ تاریخ ۱۵۱۳۲۷ نومرولی تفرافنامه ده مرض ایدیکم وجه ایله ارزنجمان وقه سنک اوکی آلتیسی و مجرم لک الکشدید جزالره چاریدر ایسی ایچون طرفدن الک قطعی تدابیر اتخاذ ایدلشدر . احترامات محببه مک قبولی تخی ایلم .

نومرو - ۱۵۱۴۷ ۲۵ کاون تانی - ۱۹۱۸ اودیشه لیدزه

رقاهیه مختلط متارک قومیسونک بو قاریده کی مضبطله ایله ونوعبولان تکلیفی اردوجه قبول آلتیور وکلکیت برمفرزه کوندریلیور . کیفیندن جنرال اودیشه لیدزه بوجه آتی تفرافله خبردار ایدیلیور :

دوس قانقاس اردوسی قوماندانی جنرال لیونتان اودیشه لیدزه جنابلرینه

نومرو - ۸۲۷ سو شهرندن - ۶ - ۲ - ۳۴

۳۵ کاون تانی ۳۴ کونی اوکله نصکرة ساعت اوچده ایکنجی ترکستان قول اردوسی ویشی

تداوم مراجعت موجودند. بولفقدن طولانی تأخرات عمیقہ میں کرد عشوت رؤسائے شرطیات مذکورہ سے سر نظر اہلسی ایچون قہرات لازمہ بولندسی عہداتی قرارکام عمومیتہ ابلاغ بیورنگزی عرض واستحاط اہرم . .

فوریل

متارکے قومیسویونی اعضائیک دفعہہ الطاقی اساساً قرار ایش بولندشدن محلتک تہدیکہ نورک اردوسی قومانداننچہ لزوم کورہادہرک بانگاز متارکے قومیسویونی اعضاستدن ایکی کشیک ارزنجان قتل عامی عقدہ عقدہ تدقیقہادہ بولنقی اوزرہ ارزنجانہ کیسوب کاری اردوجہ موافقی کورولنکی عقدہ آئینہک قانون بوزاشی چاپلیکینہ ورپیلور .

دفاعیہ روس متارکے قومیسویونی اعضاستدن بوزاشی چاپلیکینہ

سوشہریندن

۳۳۱-۲-۵

اوج نومریل قومیسویونک دفعہہ الطاقی اساساً قرار ایش بولنددن طولانی قوماندان پاشا حضرتلری بولک تہدیکہ لزوم کورہادہکدولر . بانگاز میر آلیی مورہات تقرافہاستند بھردیکی ارزنجان قتل عامک عقدہ تدقیق ایچون ذات عالیتری ایہ ارکان حرب بوزاشی طاعت بکک ارزنجانہ کیسوب کات اوزرہ مأمور اہلکارہ اردومن ایچون برھضور کورہدھلری روس فطاسی اردوسی مہاندان جنرال اوتان اودیشہ ایڈریہ تاسز تقرافہ بلژدیلو وصالہلری سورہیل آلہجن جواس ذات عالیتریہ بھردہجگم اعترمانی قبول بیوریکز اقدام .

اردو ارکان حربیہ رئیس میر آلیی

عمر لعلی

متارکے قومیسویونی اعضاستدن ایکی کشیک ارزنجانہ کوندلسی عقدہ جنرال اودیشہ ایڈریہ تقراف ورپیلور .

ایکھی نرستان قول اردوسی قرارکامات وقرقہ قرارکامات کلکیندن حرکتلری صحیحہ کلکیندہ جہانریک تہکک بولندیشی آکلان متارکے قومیسویونی اعضالری مشرفک مضبوط ایہ عہداتی فطاستدن بھردہرک کلکینی اشمال ایسی ایچون روجہ آئی مراجعتہ بولیلور .

کلکیت نشاط متارکے قومیسویونک قرارکامہ سیدر :

کلکیت - ۳۱-۲-۵

۱ - ایکھی نرستان قول اردوسی فطاستک قول اردو وقرقہ قرارکاماتک عہدندن

و بردگاری معلومات ایله ذات دولترینه بیلدیریلن وقایعک کیفیتجه قسماً مشاهنتی اولمغه برابر کیه بربرندن يك اوزاق اولدیتقی عرض اتمکلاکمه مساعده بیورمکزی رجا ایدرم .

۱ - کاتون نانی اواننده ارمنیلرک بولرده چالیشدیریله جنی هانه سیله ارزنجان قصبه سندن طولایوب کوتوردکاری آلتیوزاللی مسلمانک سمت هنرمتی مجهول فقط قایت الیه لری واضحدره .

۲ - ۳۱ - ۱ - ۳۴ ده وناریخکزه نظرأ ۱۸ کاتون نانی ۹۱۸ مارمخنده (ادرنجار) ده بولونان ارمنی سرکرده لرندن سیواسلی مرادک امریله شهر داخلنده کزدیریلن دوریه لر عموم مسلمانله ارزنجان قصبه نیک کلیسا میداننده طولایمغنی اعلان ایدرلر . اسبابی الکلامق ایچون مراجعت ایدن هیأت اختیارینی چنه ریشی مراد درحال توقیف واعدام ایتدیرمش ومتعاقباً ارمنی دویره لری اهالی نی اولرندن چیقاره رق پوسته ، تلفرافخانه به واورادن قصبه داخلنده کی واحد بکک قوناغه کوتورمشلر . کیجه ساعت اوچده بیک بشیوز مسلمانله حتیجا خنج طولدیریلان قوناغک هرطرفه ارمنیلر طرفدن آتش ویرلش ، یانماق ایچون کندیلر نی نجره دن آتقی ایستیانلر دخی قونای آبلوقه ایش بولتان ارمنیلرک قورشون و سوتکوسیه اولدیرلشدر .

۳ - بوندن ماعدا عین کیجه ده قصبه داخلنده کی قلعه قشله ده و اوچ بیوک قوناغه قادن و جوجوق طولدیریلهرق یانلمشدر . قصبه ده بیکه بقین خانی تخریب و احراق ایشلدر .

۴ - بابیورده بولتان ارمنی سرکرده لرندن آرشاق حواری مسلمان کولیرینه ۷-۴-۳۴ ده بابیورده طولایمغلی حقنده خبر کوندرمشدر . عاتی معلوم اولان بولادن توحش ایدن برقسم اهالی برای التجا واستمداد کلایتمده کی متارکه قومیسونی زدیبه قدر کشلدر . جلب ودعوته اجابت ایدنلرک نه به اوغرادقلری مجهول دکادر .

۵ - کوسه ایله طربزون جاده سی اوزرنده بکرچی اوچنجی ترکستان آلینک رأی العین کوردیکی اسلام مقتوللرینک عددی آلایک تویلر نی اوربرده جک درجه نی بولمشدر .

۶ - والحاصل روس اردوسندن ارمنی عرته مدور اراضیده اهالی اسلامیه نیک یکی طوغرش چوجقلره قدر عامه به شامل اولان قتالی (طربزون) چارشی وپازارینک نهب و احراق (کوردله) و (طربزون) رزی توتولرینک غصبی (ریزه) نیک علو ایچنده قالمی و بوکا مانند بتون فجایع ووقایع ذات دولترینک نظر مرحت و معاوتنی جاب ایچون عاجزلر نی مراجعته و اجراءت مؤثره و عاجله نیک هان تطبیقی ایچون ده بسط تمینانه مجبور قیلمقدوره .

۷ - ارزنجانده کی ریش عصاة ارمنی مرادک ماما خاتون واسطه سیله بابیورده کی ارمنی سرکرده لرندن آرشانه وپردیکی تمایلات و آرشاقک ینه عین صورته مراده وقوع اولان تیلیفانندن ممالک مسئولیه کی اهل اسلامک ارمنیلر طرفدن کاملاً قتل و محاصی تصمیم ایدلرکینه برجه شک وشبه کوتورر بر اقامشدر .

بوکون مقدراتی ارمنیلرک ید نظام و اسارته ترک ایدیلن عثمانلی مسلمانلرندن هیچ برینک

ارمنی
رینک
غله سی
اهمیت
تماماً
رینک
ضانه
نیده
ده کی
ندن
۹۰۴
لیدق
لوب
اتک
ک
ت
م
جا
ک

۱۱-۲-۳۳۴ تاریخ و ۹۱۷ نورولی تلفرافنامه عاجزانه مدد بط و تفصیل ایلهدیکم وقایع و حادثاتک مابعدی اولوبارمنیارک مرتب بریلان داخنده بربریتی ولی و تمقیب ایدن و ایده چکنندنه ذره شبهه اولیان احراق بیوت ، قتل نفوس ، نهب اموال و هتک عرض کبی جنایتلره عثمالی اهل اسلامک محو و اناسنی تصیم ایلهدکاری و روس قوماندا هیأت طایه سنک خلوص تامنی بتون قبله معرفت اولمقله برابر مع التأسف بد اختیارده بولنمیان اسبابدن ناشی اشبو انارشینک حالاً اوکنه کچمکه مقننر اولمقینی اشبو وقایعک متزایدأ دوام ایتمکده بولنمسیله و انخما مؤید و صراحة مینننر. میر آلائی مورده لک بوزباشی چابایکینه مسرول تلفرافنامه سنک بر فقره سنده عیناً [(ارضروم) (ارزنجان) طریق اوزرنده کردلرک عسکره ، نقلیات و انبارلره منادی امرضلرندن طولای طر حرکت طرفینده بولسان و کرد اشقیبا چتله رسته بشافلق ایدن کوبلری مخرب بسورنیه تدابیر تأدییه اتخاذنه مجبورم .] محرر اولوب ایجابات عسکره و مقتضیات حربیه ک استلزام ایندیکی تدابیره قارشنی رفع ندای شکایت ایتمک خاطره کایر مسائلدن دکل ایسهده کوبلرک احراقی کیفیتک ایجابات عسکریه ایله قابل تألیف قبول ایدر بری بولنمقینی و اشبو کوبلرک محررات مقدمه عاجزانه مدد عرض و ایضاح ایلهدیکم وجه ایله ارمنیار طرفندن ایقاع ایدلمش و لسبب من الاسباب بوشکلده کوستلمسی استلزام اولنمش وقایعدن عیان اولمقینی قناعتی بسدی بیکمدن و روسلره عثمایلر آره سنده ابدی و غیر متزلزل برصمیمیته طوغری مشترک خطوله آتیلرکن ارمنیار طرفندن ایقاع اولانن بوکی جنایات و تخریباتک پاکلاش برتن و تلق ایله روسلره عطف اولونه جنی درکار و بوسببیه اهالی عملیهده حاصل اوله جنق اعتماد سزلق و امید سزلکت نعم و توسع ایده چکی ده آشکار اولوب و بونکله تأسیسه صاواشیلان وفاق و مودتله دوچار ضعف اولسی طبیی و بونک فعلا تکذیبی ده لازم و ضروری بولنمقینه قانع بولنمقیدن طولای عاجزلری حق و معذور کورملری ذات دولت لرنندن رجا ایدرم .

کلکیتده کی مختلط متارکه قومیسونی عثمالی و روس اعضالرنندن آلدیم برتلفرافنامه ده دخی قول اردو و فرقه قوماندانلرینک ۴-۳-۳۴ ساعت اوچ سوکراده (کلکیت) ی ترک ایله حرکت ایلهدکاری و مشار الیه انک ارمنیار طرفندن اهالی مظلومه اسلامییه نک دوچار اوله کلکده اولدقلری ظلم و اعتسافا قندن سوک درجه متالم اولدقلری یلهدبرلمش و بوکون (کلکیت) ده تک برروس قهری دخی قلدقینی جهتله قومیسون اعضالرینک و (کلکیت) وجوارنده کی اهالینک حیاتی و (کلکیت) داخنده وجوارنده بولان اشیا و ارزاق منازملری اشقیابه قارشو محافظه ایچون مقدار کافی عثمالی قطمانک اعزامی مذکور مختلط متارکه قومیسونی اعضالرینک مشترکاً تنظیم و امضا و ارسال ایلهدکاری مضبطه ایله استرحام ایدلمش و معلوم دولت لری اولمقینی وجه ایله اشبو آرزولری اسعاف قلمه شد .

اشعارات خالصه و مواعید جدیده دولت لریه رخصاً عسکردن تخذیه بیوبیلان محلرده کی فالقنرک اوکی آلمسی شویله طور سسون ، فجایع و مظالم حدود اتساعیه معروفه سنی دخی کجهرک ابوبن و اولاد لرینک قامایا و اقربا و تملاقاتنک محکوم محو و فنا اولمقینی ایشیدن و آکلایان عسکر بی سیرجی

مرض و مال و جان فوقاً آمینده دگدر. جنرال حضرتلری ا تدایر ماله و قاهره ایله بوشلک اوکته کیکه اییون پرورده بیوریلان حسن علوی السایدنکارینک مفکرون و مستدار و انیسیم ، شوفدرک بونیت خالصه تک فعلاً مؤثر اولسی اییون اجرائت و تطبیقات ایله مصلحتک تألیف و یوایدکی اسفلن و قابلیت خلق و احیاسی لازمدرک ذات دولترندن کمال حرمتک و جابه اولون ایندیگم جهته پرور . لطیفان و احترامات عیبه تک . . . . .

مطرفدن قتل عام خبرلری کلبور . روس افرادینک تماماً عیلمکدریشه عودتی و ارفلی سولوبه کی ارضی چتارینک وضعیت حاکمینی ، روس قوماندا حیانتک و بجز تام ایینه بولندی کوریلور . یوسورنکه عالی اسلابه تک مرتب بریلان داخلمه امانت و وفیور کیدلری آکلشیلور گریلر هورنخریت ایدیلور . اموال نپ و لغت اولشور . متالی قافلسی اردولری قوماندانی قضاوتدن برسنی ایلری سورمک مجوریشه قالبور و آتیمه کی تلفراهه کیشی روس قافلسی اردولری باش قوماندانی جنرال برزه و السکیه ایلور .

روس خط فاصل کریسنده کی ارضیه برلن روس قتلان عسکره تک کری چکلش بولسی مناطق مروضه ده کی تبه اعانیزک ارمیلرک دست مطلقه ترکمی و یورلرده امن و امانینک تماماً اعلالی موجب اولدی . تاریخ مقلنده ارضی وقایع جناب و افسال شاهکارانسی خطه کی مروضه شیهه شوره . مرض ایجت ایسزم که آسایشسوک کون بکون زاید ایتکمه و امانده و یورکم سلوا نطراً (ارزجان) ، (ارداسه) ، (گوشخانه) ، (وغب کبر) (بولخانه) حوالیسی پر صحنه قتل عام اولمدهور .

ارزجان عسکری قوماندانی ارکان حربیه میر آلابی موریل طرفدن رفاهیه متارک قومیسینی روس اعشاریه کوندلری و یوزلانی چایدنکین اعضاییله (رفاهیه) دن تلفوکه عاجز لریه جناب ویران تخراب شدرچانمن ۱۹۱۵ کاون کالی روس کیمجمنی نفس (ارزجان) قصبه سنده یقأیم وقایع جریان ایندیگی مطلع سوزن ومانه اوکرتم . مروضه مکتوبده سلاح سالکلاذی مطون اولان برشاه تک تحریرسی امانده . کوبا برمسلمان طرفدن بر طرف جرح ایدلش اولسک و قصبه سبب اولدی (ارزجان) ده کی عساکرک عسکری قودان ایدمک مسلمانلردن [بشمگربه برمسوز و باعشوز] بوزی متجاوز قوسوک قتل ایدلری و بر شاه تک احرار اولدی افران ایدلکدهور . بوگون ارزجانده روس قتلان موجود اولمسه و بکر مرضی سنه دیری (الضروه) ، (وان) و باطنیه (سلیس) و لایشری داخلمه حرکات اختلافکاراییه حکومتک حضور وراحتی . ای ایش و اقله قمان مقلده باعث اولش و نیلیاً حکام مقلایه طرفدن ایدان محکوم ایدلش اسکی ارضی چه رؤساستن (سیواس) لی مراد تام شریرک باشه طویللامی هیالیه بد اولدی افریه آلمش بولسته و میر آلابی مورمک شکدن بشقه برمانعی و امدونجی اقرار قودن و امانسه نطراً بر حلقه اش مقلده . ۲۶-۱۹-۳۳ ، ۲۲-۱-۳۶ ، ۳۶-۱-۳۶

۳-۳-۳۶ تاریخ و ۲۶۱۶ ، ۶۲۲ ، ۶۳۸ ، ۸۱۶ نومردلی حررات و تلمس ایله وریدیم

کمی ارزنجان وقعه می فاعلارینک ده اولجه عرض ایتدیکم وجهله جزاسنی بالخاصه ترتیب ایده جکم .
احترامات عمیقهمک قبولی تمنی ایدرم .

۳۱ کاون نانی - ۱۹۱۸ نومرو ۱۴۱۹۵

اودیشه لیدزه

بوتلغرافک جنرالک ندرجه ده فکر وقساعتی خارچنده یازلدینی آلتنجی صحیفه ده ۱۰۳۳
نومرولو تلغرافیه مقایسه اولدینی تقدیرده آکلاشیلیر، روس عساکرندن بحث اولتیور .
حالبوکه بوتاریخده اراضی مستویده کی روس عسکرلرینک له نینک انقلاب معلومندن سوکره
ضابطلری طاساییمه رق مملکتلرینه صاوشدقلری ورلرینه ارمنی چتله رینک اقامه اولدینی
تحتق ایتکده در .

ارمنی قوماننک ایقاع ایتدکلری مظالمک اوکنه کچمه چکی جنرالک تلغرافدن کلاشامه قده در .
ذانا بوایشک جنرالک بد قدرتنده اولدینی کوریلیدور، خاصه ارضروم روس ایکنجی قلمه طویجی
آلایی قوماندانی قائم مقام تورودوخله بونک نشر ایدیان خاطر اتنده بدنجی وسکرنجی صحیفه ده
ارزنجان قاتله دائر جنرال اودیشه لیدزه بوجه آتی نقل و حکایه ایتشدر :

« ... بوندن برمدت سوکره ارزنجانده ارمنیلرک تورکلری قتل عامی حوادتی واصل
اولدی . بونک تفصیلاتی بالذات باش قوماندان اودیشه لیدزه نک آهزندن ایشیتدم که بوجه آتیدر :
قاتل و قوتور و متعهد طرفندن ترتیب ایلمش یعنی هر حالده اشقیاطر فندن ترتیب ایلمشدر .
بوارمنیلرک اسملری صورت قطعیه ده بیلمدیکم ایچون بوراده ذکر ایده مه جکم . هر درلو
مدافعه دن محروم وسلاح ستر سکر بوزدن فضلوه، تورک اتلاف ایلمشدر . بیوک چقورلر اچلمش
ویچاره تورکلر بوجقورلرک بانته سوق اولوب حیوان کی بوغازلامش بوجقورلر طولدر برمش .
هرقنی برارمنی سایارمش : یتشم می اولدی؟ اون کشتی دها آیرا کس! دینجه اون کشتی دها
کسرلر، چقوره آتوب اوزرینه طوبراق طولدر برلرمش . بالذات متعهد کلنک ایچون سکسان
قدر بیچاره یی براوه طولدر بروب قبودن چیقارلرکن برر برر ققارنی پارچهلش ... »
جنرالک شو صورت اعترافیه بوتلغراف آرمنده کی مباحث تلغرافک فصل فکر وقعات
خارچنده یازلدینی کوسترمکده در .

جنرال اودیشه لیدزه دن یوقاریده کی تلغرافه ذیلا آتیده کی تلغراف ده گلشدر .

۳۱ کاون نانی ۱۹۱۸ تاریخ و ۱۵۱۹۵ نومرولو تلغرافه ذیلدر :

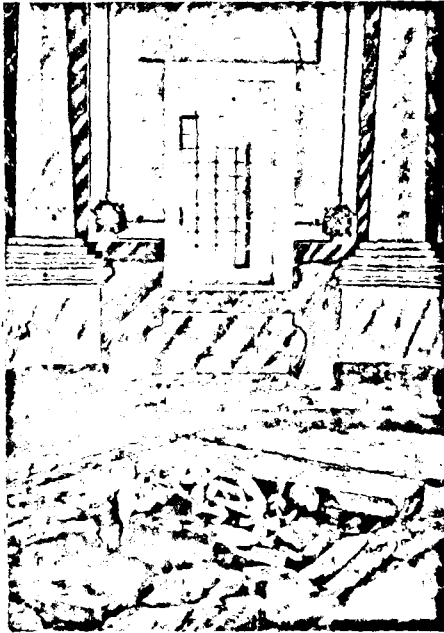
« میر آلای مورده ک ارزنجان وقعه سنه دائر اجرا ایلمدیکی تحقیقانه استناداً و بریدی صوکه
راپوره نظراً ذات دولتلیرینه وارد اولان معلومانک فوق الساده مبالغه لی اولدینی بوجه آتی
عرض ایله کسب شرف ایلم :

« مثلاً ارزنجاندن ۶۵۰ مسلمانک کورتورلمه می، واحد بک قوناغنده ۱۵۰۰ کیشینک

بيطرف آدملردن وخاصة روملردن كبره سونك چنارلى محلە سندن استايطوس اوغللردن استايطوس
 اوغلى يا قو مشاهداتى ۲۹ شباط ۳۴ تاريخلى مکتوبيله بيلديريور .
 بومکتوب وناق دو سيه سى نومرو ۱۹ ده در . تور كچه كندى اليازيه يازيلان بومکتوبده كى
 مظلله تاند فقرملر عيناً زبرده در .
 [دالدا باندە بولنديه مزاشاده دشمن عسكربنك زاغنا مختارنى آنى رقيقه در دست ودالدا بانه

طربزونده ارمنيلر طرفدن تخریب ايديلن
 ياروز سلطان سليمانك والده سى كلبهار سلطانك تربه سى

كوتورديلر . انشای راهده بونلرى فنا حالده ضرب و قاتلر ايچنده براقديلر . مختار رفقاسيله
 دشمن آياردن اونوزيدى قنك صرفت ابلدكارى اسنادى اوزرينه بونلرى بوصورته ضرب
 ابلدكارنى عسكركلر سويلورلر ايدى . بده اون بش نخر روس و اوميدن عبارت هسك مختارك
 خانه سنى باصرق زوجه سيله قيزنى طاغه قالد بريدلر . مختار ايله رفقاسنك نه اولدقلىرى
 اوكره نهدك ، اورادن نره يه كوتوردكارى معلوم اولمادى .

حامى
 شدو
 ايله
 شدو
 لرض
 اسكر
 ضات
 ن تانى
 اهدو
 در .
 چى
 بباب
 يك
 تون
 لحه
 رم .
 ندن
 اده
 كى
 يت
 خار
 بدا
 نه
 ا .
 كه
 ق
 نه
 ن

بقلمی ، عینی وجه ایله برقیته واج خاتمه فارین چولوق ، چو جوق طولر بلوب باقیلمدی
بیت قدر خاتمه احرافی طبیباً حقیقت توافقی ایتمه کندور . بو وقایع ارزنجانده جریان ایتمه شدور .

۱۱ کانون نانی و فایلی قیر قابل اعتراضدور . فطامه بر آلائی مورد کت فانت دولترینه عرض ایله
کسب صرف ایله کی مقدار ضایعاندن فضا برقی بولمدر ، بود تا عیاداً (زنگیج) احرافی ابدلشدور .
بو کا دائره دایره آدم . قات بی طرف نقطه نظران بوابتی تدقیق ایله کی تکرار عرض
ایلمدی که ایم ایچون موجب اتم اولان (ارزنجان) و نیمه سنک بانلیجه سینی کردلرک عسکر
و خلیفه عرضی تشکیل ایتکندور و کسفا بقاء تدلیز تأویزه اتخاند اولمقدور . کردلرک شرطان
شقاوتکارا طریقت ندرجه لور . اصل اولدیکی آیدمکی وقته بیگ کوزل ایات ایدور . کانون نانی
هابتده طرفدن لور کجانه بر آلائی رتبه سننده بر عسکری مهندس کوندردی . انانی راعده
فرائک مول ساحلدن کین کردلر موسی ایچون چیر چیلانی سوید قضا لکرمه صالیور مشلردور .
بالادکی مبروخام ۱۲ شباط - ۱۳۳۱ تاریخ ۱۰۲۰ نومرولی تفریق نامه ایله اتخاند ایله کی
صورت ایدمکی بفریلن تدلیز فوق العاده بر اختیار اولدیکی بولک ایچون اساسی اسباب
اولدیکی ذات دولترینه عرض ایتکندور . حق ورمکندور . هرته یاه اولورسه اولسون حرکت
بایدندور هرایی طرفت یک جوق دو کتیری قالی توقیف ایجت اولوروی صدمه سیبه ، بنون
انتکارک روحاً بر افش اولان مثلر دزی استیبال فریده هرایی طرف ایچون شرطی بر صلحه
ایصال ایدمک اولان . اسباب حسنک تأسیسه معطوف اولدیقه انیاد بیورلسنی رجا ایدور .
بناً علیه ارضولر من و نده منقذ بولان منارکتک اطساحنی ارضو ایتدیگمدن ذات دولترینکی
مناهیات حسنک محققمی نامه ۱۲ شباط - ۱۳۳۱ تاریخ و ۱۰۲۰ نومرولی تفریق نامه
مدرجاتک موقع فیه فو قلمسی و شاید بو خصوصده فوق العاده بر لزوم حاصل اولورسه بو کی
تدلیزک حالکی استقامتده و نده اتخانی ایچون بر لزوم مبرم حاصل اولدیقتک اشارته ضایع
بیورلسنی رجا ایدور . هئاتی مسلمانلریقت حایه حیات ناموس و مطکری خصوصی نظر
اعتباره اولور ذات دولترینک مشروع ارضولرکی بلکه شایان اعتراضده بولام . بولدن عیاداً
حیا و وجدانی اونورکی ، گندی حالتده پشایان هئاتی مسلمانلریقت دست کجاوزنی فاکدرینه
جیرت ایدمکی عیوناً لی السائرین کجریه ایدور . بولنگه برابر عسکرینه فارشی شرطان شقا .
ونکارا طریقت شی شمتده کردلره اجرایی تأثیر ایتکیری عرض واسطوخام ایلم . ایتمک
بو شرط کتندور که فریب آیتسه که حینی مناسبات مجبوری بی تأسیسه موفق اولاجوز .
اعتراضات همیشه کجولی و بولنگه برابر کتک مستلزمه بولان هئاتی اعلا یسه فارشی ایتیلرالی
حسبان غیر خولعانه ایله مزبورع بولدیقه انیاد بیورلسنی عرض واسطوخام ایلم .

۱۳۲۰۱ - ۱ شباط - ۱۹۱۸ اوردیته ایله

جریان ایمن احوال و وقایع عتده سلطنت آلیق لوزره خط فاسک شرقه کوندریلن

عین کونده ارمنیلر طرزونک آنها محلا رندن اونوز سکنز اسلام قتل ایلدکری روایت اولیوردی .

(کیسارنا) قره سنده ارمنیلر ایاتورز اوغلی یوسف اغایی قتل ایلدیلر . مرحوم یوسف اغا ایچون ای آدم اولدیعتی کندوسنی طانیان طرزونیلر سویلیورلر . مرحومک عائله سی برخرستیان خانه سنه اتجا ایله تخلیص ایلدی . براق کون سکره یوسف اغا ک خانه سی باصه رق زوجه سیله یکنتی قتل ایله اوزرلنده ایکی آلتون بشلاک ایله ایکی بیک بشروز مانا طی اخذ و خانه بی احراق ایله ساووشدیلر] .

بوقاریده تثبیت و تصدیق ایدیلم و لذائق متارکه زماننده کی وقایه ماندر .

طرزون اسلام هزارلنده پایلان نیارو

مظالمه نهایت ویرلک اوزره تورک قطعانندن برقه منک ایبرولمک مجبوری حاصل اولدیغی حقدمه قاقاس جهیمی عثمایی اردولری قوماندانک روس قاقاس اردوسی قوماندانلقنه چکدیکی تلفرانی مقامب اردو قطعانندن برقه می ایبری یوروشه کچمش و ایبری قطامیله (ارزنجان) - (کلکیت) - (طرزون) خطنده بولومشدر . بو خطه کلنجهیه قدر یالکیز ارزنجانده ارضی قطعانک براق ساعتده مقاومتنه تصادف اولویور .
قصبه بی اشغال ایدن قطعات ، توپلری اورپه ده چک برمنظره وحشت قارشوسنده قالمشدر . قصبه نیک برچوق محلا رنده یاقین علولری یوکسلور . سواقلرده و تنها محلا رده پارچه نیش کومه کومه قادین ، اختیار ، چوجق اجسادی کوریلوردی .
بو نکه برابر (ارزنجان) قدر تخریب و اعما ایلماش هیچ برکویه تصادف اولوغادی .

قتل
سوب
•
بلر
رود
ونلر
بلر
بینه

دالاهان اینی ساتك مسافده بولان نكبه قریه سانه اونیلر اینی اسلامیه بروم قتل
 ایتدیلر . طرزونکن برأ پالموه حرکت ایدن بر قسم عسکر سورمه نك مقاله لرین باصوب
 یسنا ایتك ایتدیله اینه اعلی سلاحه خاورانوق بوتورن بخیلرین قتل ایتدیلر .
 روسل ایلری حرکت غیر قابل اولدی کوردکلرندن گریه چکادیلر . طرزونه قلدیلر .
 ارمی کوی بوسکرلک بخیلری وایور مع قیبه کیدر لیکن اسکلده دین گوناه ورده
 ایدن بش سورمه لی قایتك بولدیله کوردیلر . در حال سورمه ده روسلر سلاح آتاکلر بولر
 اولدی شانه ایل بوتورن بخیلرین دروست وقایتلرین کهری ایل اینی قایده اوچ قاتلش بولدیله .
 بولکلری مسومانلره لغرا آتدیلر سورمه ایلر فر وخت ایتدیلر . بوسره ده سورمه ایلر اوزورته

طرزونه بولم سورمه ایتك ایلرین بره عظم

آش آجهری بوتورن بخیلرین اسطه اوزورته قتل ودرکلرین دکنه آتوق قتل ایلکلرین
 مشاهد ایلیم .

دین زمامده مذکور عسکرین برعلدی طرزونه سونکوا ایل کلرک کاوور بیدانه کلدیله .
 اورنده در حال روس ، قاتر ، ارمی سالفالری ایتک ایل اهلانک خاقلرته ایتک ایتسی
 باغیر بولر . بوتورن براسی چارنوده قسلی کورد بسلام سن ایتکلرین طویللا ری دی کلرته
 کورد آتیور کس طویللا دیله . بولری برک قتل (درگمن درسته) کونور دیله . انسانی راعده
 اوچ کتورن ایتک ایتدیلر . دهلر ایلدن بخیلری انسانی راعده فرار ودرکلری مسومانلره
 لغرا آتدی ایل موه بولک ایلدنک توسطی اوزورته کتایلر کر بیان ایتدیلر .

ارزنجانده اوڤه باشی محله سنده کورد مهاجریندن اولوب بکدیگرینه باغلانورق
قتل ایدیلن اختیار ، نادین ، چوچق اجساد کوممسی

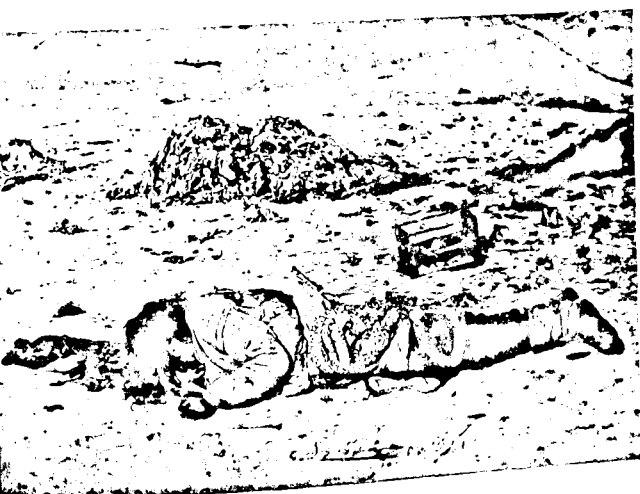

ارزنجانده سولوروسته آغقی سورتیه شهیدایدیلن و بالاخره قیودن چیماریلان الی دوت باشنده عمود آغا

(ارزنجان) • گلش اولان عثمانلی اردولری قوماندانی باشی قوماندانلق وکالته ۱۶-۲-۳۴ ده
یازدین راپورده : • چارداقلی بوغازندن (ارزنجان) • قدر اولان بتون کویبری حتی برقله بیله

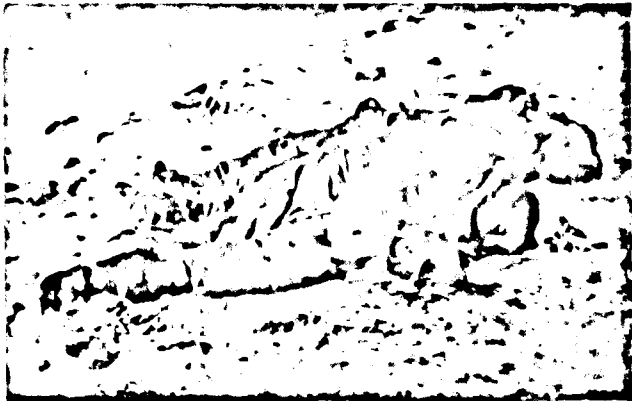
ارزجانده اوپه باشی محاسی اها ایستندن اولوب اومیلر طرفندن کوزلرینه سونکو
سوقولورق برصورت خیمه ده شهید ایدیلن مسلمانلردن .

ارمنیلرک ارزجانده لسه سندن طولایوب قیشله ره کورتوردکلری واوراده افعال لیمه ی
تطبیقندن سوکرا حربیه قشله سی اوکنده شهید ایشدکلری پاکیزه خام

ارزنجاده بابای و اناری ارمیلر طرفندن شهید ایدین خیاره اوکسوزار .

ارزنجاده حربیه قتل‌کننده قتل ایدین اسلام چوجارهدل

ارمیلر آرمینده روسی ضابطان وولمه ایدی مظالمک ده اواسع مقابله تطبیق ایدیلدی
 طیبی ایدی . برکجهده ۸۰۰ اسلامک کسده کی بالذات ارمیلردن ایشتم . کاونان
 کجهسی ارمیلر ارزنجاده اهلی اسلامیه قتل عام ترتیب ایدیلر . میر آلائی موردهک انجاذیندی
 تدایر قیجسز قادی . ظلم وینسا عوام ایدنی . [وفاق دویسی نومرو ۲۱ - ۲۲]

بر فرد صاف
 قدر نید
 جنازه لری
 چو بیتره
 د و توشیق
 ک اوغل

مظالمه
 نجازه
 دی .
 اسطک
 وزایش
 یون
 درمن

صاننام قناتق شویله کفر بیادش کوردم . باغچه لیک آقاچای کلمش ، کویله دیلر و فریاد
 قلمشدر . ازمیلرک (ازمیلرک) ده ازمیلرک ایشدکاری فیدایی تاریخ عالم بو کونه فیدایی
 ایشدکاری . اوچ کوندیری ازمیلر طرفندن اولدی ریتوب میدانه قانان اسلام چیلرکی
 طویلاذیرلمشدر . شوبه ایدیلن بویگناه و مصوم خلق آرمشده . نهدن کلمشدهش چوچلر ،
 طغان پانی اکل ایش اختیار ، پارچه توش قادیلر واردو .

بنون بو فیدایع و مقام اونی و روسلرک شهادتیه و یومانه ویردکاری دایوره تأیید و توشیق
 ایدیلور . ازجه : ازمیلرک ایدیلن ازمیلرک (کره گندی) فریاددن خلیجک اونی

ایزدانه اولدی طرفدن ناموسلرته کجاولر ایدیلن بیوزل

کره لیک ازمیلرکده برلخی فغانی قول ارموش فریادلرمانده ضبط ایدیلن اقامتسده کی ماله
 مانده چهاردن بیجا [ویقه - نومره - ۶۰]
 و دهلی قطارک ازمیلرکی ایشدکاران اون کون اول قتل عام اجرا و ناموسه کجاول
 ایشدکاری . (و اقلر) و (اکرک) کویله دن بر قسم اعالی شهره کتیرلرک قتل ایدیلن ،
 بونامه اونی قطارک اجرا ایشدکاری وحشت لغت ایدرک مذکور قطارکده ضابطه
 ایشدکاری بولموب ازمیلرکده قاتل اولان ۱۳ برلخی تورکستان آوی آلاینه منسوب بولوش
 وکیل قلمر ماله مانده بولوش دایره اجرا ایدیلن شاعقی بنون چیلرکده میدانه نورو
 موسی ایشدکاری قطارکده بیجا شوجهل واردو . ازمیلرک اسلاملری صاری قویله ، پایشدکاری
 پانامیه طویلاذیر و نهدن اکی کلومر و آرمشده قتل ایشدکاری .

ارزنجانده ارمییل طرفندن تحریب و اجماع ایلمین خاتمه .

ارزنجانده سونکولان فوندالده کی چوجنلر ، اختیار قادیلر و مختلف سنده ارککلر
خست خاوده تحت تدابره

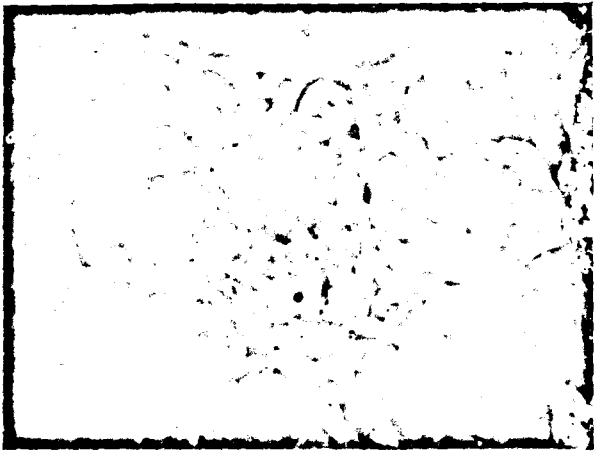
میرقدیمک بالاده کی افاداتی فجایه کی طرز میانشین و صورت اجرائی نمایدله توضیح ایلمیور .
میرقدیمک افاده سنده قریبالک مقداری آز کو - تر بیلور ایسه ده وقته تک نصل باشلادی
و فصل ترتیب و اداره ایلمه کی توضیح ایتمکده در .
بو خصوصده ارضروم روس ایکنجه قلمه طویچی آلابی قوماندانک نشر اولنان خاطرانی

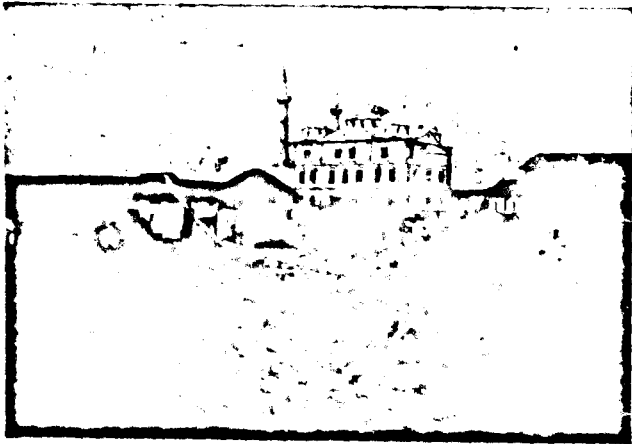
ارزنجان جوړنده وځاږ پر کوښنده قتل ایدیلن جوجق ، نادین ، اختیار کومه سی .

وینه ارزنجانده قاتلش اولان مادام پلن ایله نهر الکساندر یوقاریده کی وقایه تکرار ایدیورل .

پلخاسه برنجی قافقاس قول اردوسی طرفدن اسیر ایدیلن ارمنی ملته مذموب استحکام ضابطی تقلیلی مورزوف مقر دج ارزنجان قتل عامک صورت ابتدا و اجراسی مصور خط دستیه یازدینی فرانسجه راپورده [وثیقه - ۲۳] قتل عامی شو صورتله حکایه ایدیور . بر طرفدن منفرد عسکر لک ارمنیلر طرفدن دوچار نکرش اولسی ؛ دیگر طرفدن کوردلرک عمومی برقیام حاضراننده بولندقلری حقدده برروایتک دورانی ، میر آبی مورملی روسله قارشى تجاوازیده . بیهجک بالعموم اهالیکنک توفی ایچون اسر ویرمه مجبور ایتشدی . بودقیقه دن اعتباراً هیچ بر طرفدن اسر ویرلمکسزین قتل عام باشلادی . قتل عامه کولکلیلر ایله رازر عساکر منظمه ده اشتراک ایتکنده ایدی . قتل عام لک زیاده ارمنی کلیسای جوارنده اجرا ایدلشدر . ایدیلن تصایحه رغماً قتل عامک اوکنه کیتمک ممکن اوله ماشدر . (ارزنجان) ایله جوارنده تقریباً ۲۵۰ الی ۳۰۰ کس قتل اولمشدر .

ارزنجانده اوغه باشی عهسنده ارمیلر طرفدن قتل ایدیلن مشتاق الندی خانسی

ارزنجانده تخریب اولان علات

بایورده کیرن کشف قولاری بایورده قصبه سنده برقیل عام حتمسی کورمشلردر . بایورده
وحوالینده کی اسلام لک احماسه مأمور اولان آرشاق، فجایی بوجه آن تزیب واجرا ایندی بورد:
[بایورده حتمه کی مضطه وثیقه - ۳۴] • ارشاق مبعته آلدینی ۸۸۴ ارمی به کوندوزلی

روزنامه اکره گرفته شده ایدان ۱۰۰۰ کی چویدار وسکدان باشی اکان اینش ایدان

روزنامه نسوسه نهارو ایدان کاسکره بی کیدانی سوونیه شیده ایدان قورن .

مطالعه اولدنی حاله تشکیل ونسیتی ایدانی قوتلره سیستما تیک اولدنی اسلامارک اهل
 ایدان اولدنی دوکا لرنی متکررلده، اشتراک ایدنی اکلانیلور . اردو ظلم ووجنت
 قایل وکیدی ایون ایلری اطلاییه یوروشنه دوام ایدیلور .

بولنارك شاپان اعتماد اولنلرندن برقمسى صنعتاريله اشتغال ايتديرلديكي كي كندى خانه لرئده اقامتده مساعده ايديليور. متباقيسى خصوصى بنالرده اسكان وعسكرجه سنه معامله تطبيق ايديله رك تشكيلات و ترتيباتلرى حفته خارجه هيچ برمولمانك چي قماماسنه غيرت اولتيور .

اهالى اسلاميه قارشى ثابت جدى طاور اتمه لرى وهيچ برصرتلر به ميدان و برما لرى و دانغا نصايحه بولملىر حسييله افكار قاسده لرى آكلا شيايه ماش وحقى (اوف) و (سورمه) حواليسنده اره نى چته لرى تشكيل مقصديه لاز چته لرندن قواى امداديه طلب ايدلديكي كورلش و روسلر طرفندن متروك اسلحه نك دى اهللى اسلاميه به توزيمه بلديه رئيسى اولوب بالاخره قتل ايديان حافظ سليمان اتدينيك ممانت ايجمش اولدينى اكلا شلمشدر .

بايورد مظالندن : قتل ايديان چوجملر وقاديلر

بوصورتله افكار اسلاميه نى تطمين و تأمين ايتدك دتسك ره ۱ - شباط - ۳۴ تاريخده هر سوقاق و محله به برطاق دوريله چيقا وده رق برده انه ايله سوقا قلدن كي اهالى طويلانته باشلايورد. عملات آره سنه چيقان دوريله تصادف ايتدك لرى كويليله و رلى اهالى به [سزى ارشاق پاشا (پاشا نى عنوانى خدمته مكافاة ارنيار طرفندن و براشدر) چاغرييور مهم مسئله كوريشيله جكدنر] كي اغفالاته اهالى طويله نرق محبوبه خانه انخا ايديان صالح حدى اتدينيك تجارخانه سنده توقف ايديليور. حبسخانه به كوتوريلان هر شخصك قيو او كنده اولاوزى تحرى ايديليور و ظهور ايدن باره و ذقيمت اشياى آلتيور .

انواع مظالم واشكنجه ايله حبسخانه به سوقا ليور . چارشو و بازارده بولنيانلرك جبر آخانه لرته

چايعلر
نكار

روزنامه آورده بولان آسان باشی

روزنامه تهریب ایمن بنا آورده ارمینگر طرفین اعا ایمن جنازه کوه لوی

تعمیر فوری و کیمیاگری همه نوسینه باشی بیه - قبل الحرب بقره داره من اولان راه اچماق
 طایف ایمنک تزییات و تشکیلات حقه مشاوره بوشیود ، بالکنر بایبورد اعا ایمنک سننگ

قره‌لی احمد و (آراسلی) عرفان و (اغندلی) پیری اوطه‌ن چیتا بیور . الیئمده بولنان
 سونکو ، باطه و دیرله بك تجیع برصورتده اولدیریلور ، متعاقباً صرته شیبه دیگر اوطه‌له
 کهرک عین صورتده محبوسین قته باشلا بیور . کوزلی اوکنده صورت تجیعه و وحشیه
 ارقاداشلرینک قتل ایلدیکنی کورن دیگر محبوسین جان خراش سدالره باغری بیورلر و کندیلرینه
 صره کلدیکه ، مکن مرتبه مداومه ضمه چالیشیورلر سده بتون و سائط مدافعه دن محروم بولمکلی
 بوزندن اشکنجه و وحشتک ال بیوکنه معروض قاهره قییک درلو مزاحم آره سنده ترك حیات
 ایلیورلر . یالکز ایکنی اوطه‌ده بولنان آلتیش رکیشیدن مراد جاوش ، شوق ، سراج حافظ

بیورد مظالمین : سوا فالرده صورت تجیعه‌ده قتل ایملن چیتا بیورگان .

وزاهد محه نندن بییدی اوغل صادق [ارمیلر فرار ایتد کدنصرکه یامین ایچدن چیتا بیور
 و ایوم رحمانی] اولور آراسه سو قهره ق و کندیلرینه اولو وصتی و بره ک تجیعی
 قس ایده بیورلر ، سونکو و باطه ایله اجرا ایملن قناعت کافی کوروش کی جنازه لار اوزنه
 ناز باغی دو کولک و قناعت صورتیه آزاده حقیقشوب قانلردن ترك حیات ایتمیش بولانلر
 دشمنی بیلیور .

بورالده کی محمه قناعت قیاده نصرکه بوشامک منباشنده و سولده کی اوطه‌ده بولنان
 قرق سکر کشی صره کلور . بولر ایچده بولان طاقستشامک (قویو) شهرینه مربوط
 (هوقال) نصیبی اهابسندن اولوب نایمندن سکر آبی اول مایورده کلرک فوندره حیاته
 اشتغال ایدن یگر می ایکی باشنده محمد اوغل عبده قارشوسنده جریان ایدن محمه تجیعی کورر

گهراورد. باره فریبی اشیا و صورتی بی آنکه اندک گره بر قیاسی براری او که در صورت تصویر
 نقل و دیگر قسمی ایله انواع مقام الیه حساسه و شوقی اهرابور. و خانه شایک اوچانی
 ساخته قدر درام اهرابور. شرایط صیاسی اسلام قویتر شده طویلاکسه فانیلاورد.
 و طویلاقری هندالمن اوونگرت قوه ایکی نیز، صالح حسی افریبت کبار کتانی فارشوسده کی
 مومر بکات اختاب اولانه طویلاوردیورد.

زورده سلطان آ صالح حسی افری کبار کتانی و اوله سالتک جهانی بودکرتی
 ماکسیر اووردی درام اهرابی

آلاتورده ساخت اوچده موفوقک نقل شوهورک اجرا اهرابور. اینه اوله ایلیه حسی
 افریبت کبار کتانی موقوف بوونگرت فانیلاورد. صالح حسی افریبت کبار کتانی
 مسلمان موفوقین فیدون افریبتی زمان سالتک برکنی اوچده بکر می اوچ. مودلن برکنی
 اوچده بدت. افریبتی اوچده ایلی، اوچانی اوچده قوی و بولالتک مان سالتک اوچانی
 سولده که فرق سکز و سالتک که سکز که حیاً بود حلسان اوچ جان برکنی اهرابور.
 اوله مسولن برکنی اوچده برکنی بکره افریبتک سالتک سالتک افریبتی ایله (فرورده)

قره‌لی احمد و (آراسلی) عرفان و (واغده‌لی) بی‌ری اوطه‌دن چیقاریلدیور. لاریتمه بولان سونکو، باطه و دیراله بک خجیع برصورتده اولدیربیلور، متعاقباً صرمدیلیره دیگر اوطه‌له کجهرک عین صورته مجبوسین قنه باشلائیور. کوزلی اوکنده صورت خجیعه و وحشی‌بده ارقاداشلریئک قتل ایدلیکنی کورن دیگر مجبوسین جان خراش صدالره باغریبورلو کندیلیرنه صره کلدیکه ممکن مدافعه خسه چالیئیبورلر سده بتون وسائط مدافعه‌دن محروم بولنلری یوزندن اشکنجه و وحشتک الکیوکنه معروض قاهره ق بیگ درلو مزاحم آره‌سنده ترک حیات ایلیرلر. بالکنز ایکنجی اوطه‌ده بولان آلتش رکیشیدن مراد جاوش و شوقی، سراج حافظ

بیلورد مظالمین : سوافلرده صورت خجیعه‌ده قتل ایدیلن بیچاره‌کان .

وزاهد محله‌ندن بی‌دی اوغل صادق [ارمنلر فرار ایتدکنه‌صکره یامین ایچدن، چقاریلشلر وایوم رحماندیلر] اولولر آراسته صوقولورق و کندیلیرنه اولو وصتی ویرنه‌ک تخمینی قس ایده‌یلیرور. سونکو و باطه ایله اجرا ایدیلن خجاعت کافی کپورمش کی چناره‌لر اوزونته ناز یانی دوکولمک و قندلمک صورتیله آزاده صقیئوب قانلردن ترک حیات ایتمیش بولنلر دخی یایلیر .

بورالردکی محنه خجاعت قیاده‌نصکره بوشانک مته‌اسنده و صولده کی اوطه‌ده بولان فرق سکر کسی صره کلبور. بونلر ایچنده بولان طاقه‌سنشانک (قوبو) شهرتیه مربوط (هوقال) نصیبی اهاالیسندن اولوب ناز ایچدن سکر آبی اول بیلورده کلرک قوندره‌چانقه اشتغال ایدن بکر می ایکی باشده محمد اوغل عبده، قارشوسنده جریان ایدن محنه بیغتی کورر

برقیسی قیولری اوکنده صورت خجیعه‌ده
 یوق ایدیلور . بوحاله شیطاک اوچنی
 دیلرکده طویلاغسنه باشلائیور .
 دی اقدینک تجار تخانهمی قارشوسنده کی

صداک حیات اورناران
 بی
 ترا ایدیلور. ایشته اولو صالح‌چدی
 ط حردی اقدینک تجار تخانهمی
 نه بکر می اوج، صولدن برشم
 و بوشانک مته‌اسنده کی اوطه‌لردن
 ن اوج جان برلشدیریلور .
 سلیمان اقدی ایله (قورماس)

گهرا بود. باز، و قیامی ابتدا و من جانانی آندادند سگر، و بر قیامی نیز لری او آندادند و در وقت صبح
 قتل و دیگر قسمی ایسه انواع نظامی که حساطی و شوقی ایدیلور، و جاده شیطاک و چندی
 صیاحنه قدر دوام ایدیلور و شیطاک صیاحی اسلام قانرین شده طویلایسته با ایلایور،
 و طویلای قاری قدر ایدن اون کوریت قدر، و ای کوریه صیاح حوری اقدیمت کور کتانی قدر شومندگی
 جیدن بکات الحتاب اولایه طویلوریلور.

ایدره مطاشی (صیاح حوری اقدی کور کتانی و ای مسیلاک صیاحی اورتازی
 مطاشی کور کتانی صیاح حوری اقدی

آلاورقه صیاح اونجه موقوفیت قلی شو و در ایجا ایدیلور، ایستاد اولای صیاح حوری
 اقدیمت کور کتانی موقوف بو ایلکون ایشلایلور. صیاح حوری اقدیمت کور کتانی مسیلاک
 مسلمان موقوفین قیودن آیلدیگی زمان صیاح حوری اقدیمت کور کتانی موقوفین
 اوطاقه عدت، ایکنسی اوطاقه آتیش، اوچچی اوطاقه قلی ووشلک مینامسده کی اوطاقه
 موله کی قری سکر و صیاحنه کت سکر که جیاً بوز طقسان اوچ جان براندوریلور.
 اولای صیاح حوری اقدیمت کور کتانی موقوفین صیاح حوری اقدیمت کور کتانی (کور کتانی)

قره‌لی احمد و (آراسلی) عرفان و (واغنده‌لی) پیری اوطن‌دن چیتا بیلور . اللرنده بولان سونکو ، بالطه و دبیره‌له بك فجیع برصورتده اولدیریلور ، متعاقباً صرته‌شیله دیگر اوطنلره کهرک عین صورتله محبوسین قتله باشلایلور . کوزلی اوکنده صورت نجیعه و وحشیانه ارقاداشلرینک قتل ایدلیکنی کورن دیگر محبوسین جان خراش صدالره باغیریلورلو کندیلرینه صره کلدیکه ممکن مرتبه مدافعه‌سه چالیشیورلرینه بون و سائط مدافعه‌دن محروم بولکلری یوزدن اشکنجه و وحشتک الکیونکه معروض قاهره قییک درلو مزاحم آره‌سنده ترك حیات ایلورلر . بالکیز ایکنجی اوطنده بولان آلتیش رکیشیدن مراد جاوش و شوقی ، سراج حافظ

بیلورده مظلومین : سوافلرده صورت نجیعه قتل ایدیلن بیچاره‌کان .

وزاهد محله‌ندن سیدی اوغل صادق [ارمیلر فرار ایتدکنصکره پانین ایچندن چیتا بلر و ایوم رحیاندیلر] اولور آراسه صرته‌شیلر اولو وضعی و بره‌ک نجیص نفس ایدیلورلر ، سونکو و بالطه ایله اجرا ایدیلن فجاعت کافی کپورمش کی جنازه‌راوزرینه غاز یاغی دوکولمک و تاشلمک صورتیه آراده صیقیشوب قالانلردن ترك حیات ایتمیش بولانلر دخی یانیلور .

بودالرده کی محنه فجاعت قیاندکنصکره بوشانک منتهاسنده و سولده کی اوطنده بولان قرق سکر کشی صره کپور . بونلر ایچنده بولان طاقستشاک (قونبو) شهرینه سروط (هوقال) تصبسی اهل‌السندن اولوب تارنخندن سکر آبی اول بایلورده کلرک فوندره جینقله اشتغال ایدن یکریمی ایکی ایشنده محمد اوغل عبده ، قارشوسنده جریان ایدن محنه نجیعی کورر

بیر قسیمی قیورلی اوکنده صورت نجیعه
شوق ایدیلور . بوجاهه شیطانک اوچنجی
قاندیلرینک ده طوبالانسنه باشلایلور .
جودی اقدینک تجارنخاه‌سی قارشوسنده کی

۴۸ سادانک حیاتی اورناران اقدی

جرا ایدیلور . ایشته اولو صالح جدی
صالح جودی اقدینک تجارنخاه‌سنده کی
طه به یکریمی اوچ . سولدن برنجی
ی و بوشانک منتهاسنده کی اوطنلردن
ان اوچ جان برلشدیریلور .
طه سیایان اقدی ایله (فورماس)

بایورد ارمنی مظالمندن : چوچق ، قادین ، اختیار پوزلرجه اجساد کومهی

بایوردده اومتیارک ظلمندن قورتلان و مجروح قانان بر قاج اسلام (اولده قیادلوب یایلاندردن)

اتشله نیور . حصوله کان مدهش طراقه قتل عام فمالیتنده بولنان ارمنی عسکرلری شایر نیور .
قصبه بی تورک قطنانی محاصره ایشدی طویلر باطلا بور سوزلرله قاجیشمغه باشلابورلر . صالح

کورمن از قلمشرفی مدافعه بوسیله فرار و برپاورد. موقوف بوند قلمی او خطه تکذیبیه مطروحه
 گر حاشیای مشکلاکه بوقادق قیوم سید ایدیلوردی . قله کلن ارمیلر وضعیتی کورنگه
 قیوم قیوموردی فقط سید ایدیل خانسردون ایجرویه کیرلسی قابل اوله مدیندن بوبیلرله
 قورخوتله بو مصومله هجوم ایدیلوردی . مدافعه مهم ایشی بولان زوالقیر آتیلان بوجاری
 تکرار کیریه . آتق و طاشسارله مدافعه اینک سورتیه بر قسیمی مشغول اینک دیکر قسیمی
 اولمکنه یاقون دیوارلی دلاکه چایسیدور .

بو محله طیمه دوام اینکنه اینک حیدر بکک اولتله طوقدر بیلن اون دوت
 قاری باشدن نوابش قمر سوبد قسکره جیلانی بر حاده حیدر بکک اولتله متصل چاوش اولمکن

ایبوره مخالفین : قتل ایدیلان چو بیجر و عوامیلر

اولتله قتل وارد بر قتل و قنده اولی احراق ایدیلوردی .
 یاقون دوت قاریدن لایمی ایسدر بکک قلمی ایچقارلسی حقدی کی تکلیفه کمدل ایدیلوردی
 کندی قلمی ایچریدن طیمه قیوم ایبوردی و اولل چو اولتله بولان ازمی دور باری طرفدن قتل
 اولیلوردی . ایچریدن آتق آتق کورسردون بر سبک کیمبیتیه بر لنگه توفیق ایدیلان اینک
 قیز بکک بو قاریدن قرامه بانسلامی اوزریه جان آتق ایسدر بیلوردی و آتق قلمی او کنده قتل
 ایدیلوردی . بعد و ایسدر بکک قولقوی آرمسته و بر بکک خازنه احراق ایدیلوردی .
 بو محله شامت دوام ایدر کی محلات ارمستدیه قتل ایضا و احراق اجرا ایدیلوردی . بونکنه
 برار قسبک قریه چو یوسنده و چاندک حصول طرفند بولان حیطانک پلان خارچنده

ایشته بایبورد خجاعت و مظالمی بو سورته ترتیب و اجرا اولیور .
 بو خجاعت اول (آرشاق) بایبورد و حوالیسنده کی بالعموم اسلامی ایجاباتک مقصدیه
 مهم بر قرار انخدی اینچون کرد بکلرینه و مسلمان کولری امام و مختارانه ۷ - ۷ - ۳۴ ده
 قصیده اجنابیی امر ایببور .

عاقبتك معلو اولان بو امر اهالی مطاوعا ایچیرك كاكینه نولك قصصاتی حایسته ایجابیدر لر .
 [مظالم دوسیهسته مراجعت]

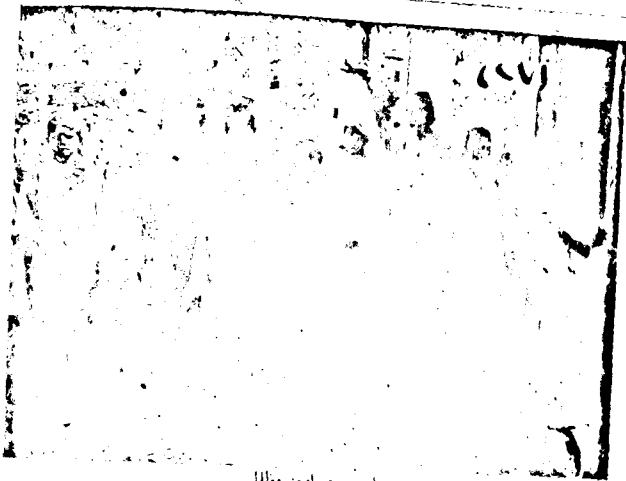
بو حال کورهن (کلاکت) روس متارک تومیسیون رئیسی قائمقام و ورونوف جنرال اودیشه
 ایدیه کشیده ایملک اوزره کوندریکی شیفره مسالم دوسیهسنده موجوددر .
 ایشاقه بو امر اورنجیادین (ماماخون) طرفیه نافوئه وریببور و اها اینک مطاوعت
 ایدیری آرشاق طرفین ییلدیرببور . (کوسه) ده کی روس ایبارلری عطفه ایملک اوزره
 کوندریکان مفزهدن (کوسه) به سوق ایلیان قصه بو نامونلری ضبط و تثبیت ایببور .
 [مظالم دوسیهسته مراجعت]

ارمنیلر بایبورد کولریده کی اسلامدر یا کراوتده بریده اصف ایستکلرینی قتل ایده بایبور لر .
 بیون شدت و بلانلری اینچ بایبورد قصیهسته تعقیقه موفق اولور لر . تورک قصصاتک مشهورات
 و بایبورد مظالمه دائر اولان مضطبه بایبورده کی مظالمک درجه شاعتی کوسترمه کافر .
 اورنجیان ، بایبورد قتل طاعتینت یکدیگرینه مشاهتی تشکیل و تعقیق ایلیش فونرله
 سیسته مایک برطرزده احیاء باشلانمیشی تثبیت ایدر .

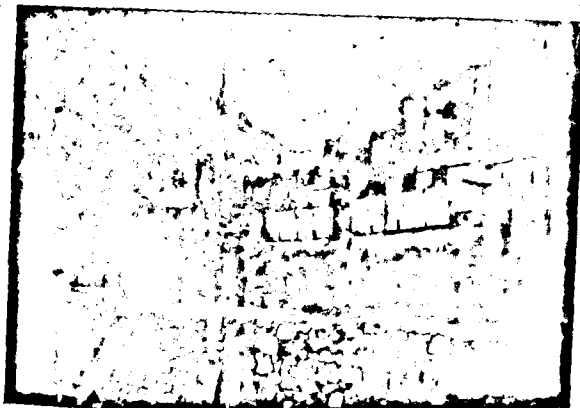
ارمنی قصصاتک تورک قصصاتی در شوشان درجه تریده بول اورنده و یقینده بولان مالجه اسلام
 کولرینک تحریب ، قایل ، ارکله و جوقلرینک قتل و احیا ایلیکی کورلمشدر .
 (ماماخون) استقامتدن ایبرولیان تعقیب قولی (ماماخون) قصیهسنک کاملاً دینه جنک
 درجهده احراق ایلیکله قصیهسنک جبدل رماد اولدینش و سنک سنک اولره طولایریله برقی باقی ،
 سونکو و فورشوئه آنلاف ایملک صوریه ایجابلیش اولدینش کورمشدر . (ماماخون) نصیسی
 داخل و جوارنده سونکو و فورشوئه شهید ایبیلوب تورک قصصاتی طرفندن طریلا تدریلان
 معصوملرک عددی اوچیزده باغ اولمشدر .

بایبورد - مدین خانلری - آس قلعه - قره بیق خانلری استقامتده ایبرولیان تعقیب قولی
 بو استقامتده منع خجاعت حایده بایبور . [مظالم دوسیهسته مراجعت] مدین خانلرینه بش
 بو خانلرک جنوب شرقیسنده کی (هارونی) قره بیی اها ایستدن اوچ مسالمک جنازه سی بول
 اوزرنده بونبور .

شباط - ۳۳۴ آرنخنده ایبرولیان قصصات قویا باشیلریله ارضیه مک غرب و غرب شالیسی
 استحکامته قریب ایببور . بو خطه قدر اولان مظالم خجاعت حایده دوسیهده موجود رابورلرک
 تدقیقده خلاصه بوجه آتی شایح الله ایلمشدر :

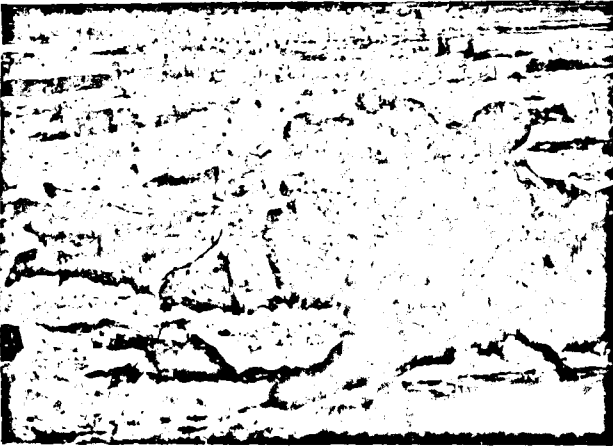
بايوردده ارسي ممالی

بايوردده شرقنده ووبيل افندی عله سنده ارمنيلر طرفندن احراق
ايدمان نوز و سونهورولني اوجالار

حدی افدینک تجارعه سنده موقوف اولوت مدافعه متینانه لری سابه سنده اوزمانه قدر اوخیلری
اشفاهه موفق اولان بوقرن سکر فداکار اورادن چیمارق کیزلنیش اولان اهالی بی اخباره ویاشین
ایچنده بولتان قصبه بی ادهابه شتاب ایدیورلر .

نازه گول بايى

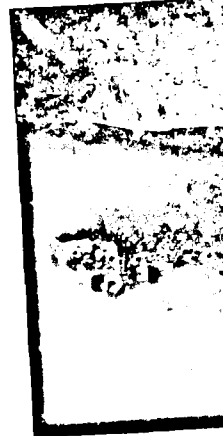

(اوردى) نك ايكي كيلومترو شرفنده يول اوزونده ارىنلر طرفندن سول
كوزى سونكو ايله اويولش برىسلدان چوچى

قادىنلر قارىنلرى بارلار قىچقاريلان چوچقلر قوجاقلرينه وىرلىك سورىپه بك چىچ واشىغ
برىسورنده شىهد ايدىلش اولدقلىرى كورىليپور .

قادىن، چوچى اجسادى.

چوچى

بوق قتل اولتور و بىرمى يش
دوچار اولدقلىرى اكلاشيلبور.
كوشنده موجود آلتىپوز كودور
راق اولتىق وسونكولنك و حامه

آوردن آوارگان و غایبان، ارتکاب ایندکتری سالکان بر منظره غریبه : فادین، چو جوتی اجساد.

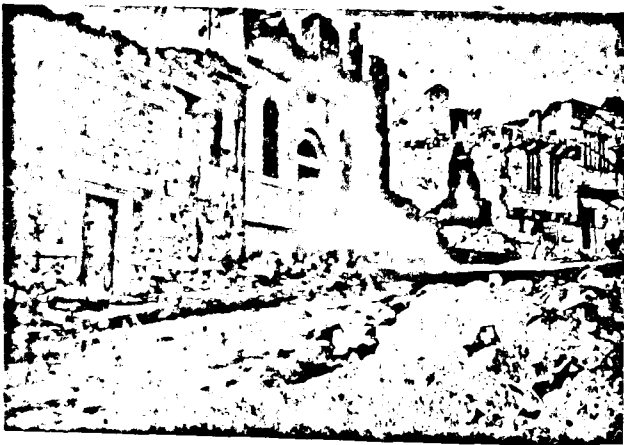

نمایش ساله سخن آوارگان در منظره غریبه

- ۱ - (نازه کول) فریسی اعیانستان اونوز فادین چو جوتی قتل اولیور و بکر می ایش ارتکاب برنگه آویز کونور ایورد که یونلرکده عینی ثابت آیه به دوچار اولدقاری اکتلاشیلورد.
- ۲ - (تاسکینیه) سکت انکی کولو مدو چلوسنده (جنس کوبنده) موجود آکتیوز کسود فاکور واکت فوسدن اون اوچین سکتا اولوق اوزده متبایمی اعراف اولوق وسونکولتک و حانه

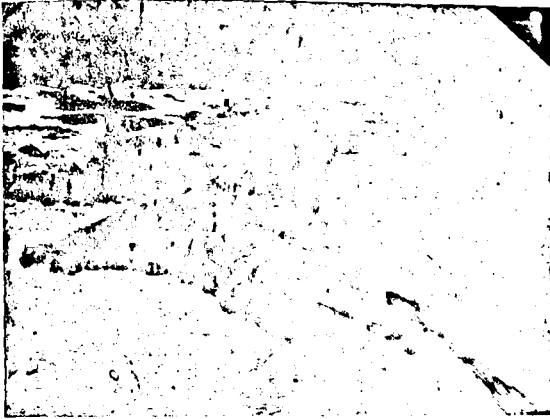

الجهده لقتل ایدین یجازه لردن

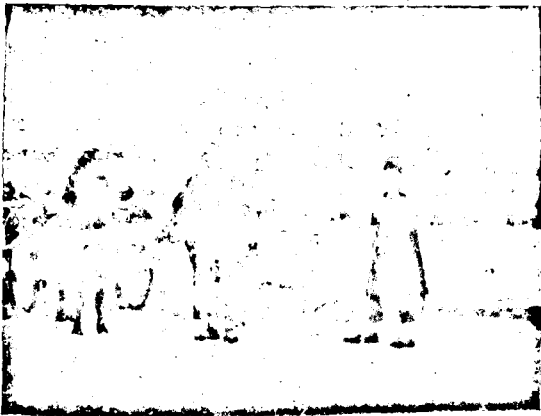

اوضرونده اسلامک ایجنه طولدیریلوب یاندیقاری قوناق

آ - اوطله ره طولدیریلوق انلاقه کشت ایشکاری اهالی اسلامیه دن ۲۷۸ ی شهیداً فرق
ایکسندن اکثریسی آغیر اولوق اوزره مجروحاً بولندی .

جسٹیش : قولاری و ہاشاری بالملہ ایلہ پارچہ لائق صورتیہ شہید ایدین مسلمان

بر خانہ طولہ بر برق احراق ایدین و اہالی آراہ لربہ نقل ایدین مصومین جنازہ لری

۳- (اورہنی) کاملاً احراق و سکنسی محو و نابود ایدیاپور .

۴- قرار گاہی ارضی ۱۳ کیلومتر و غرسندہ (آلاجه) کوشہ نقل ایدین برنج
قافاس قول اردوسی قوماندانی مذکور قریبہ ارضی مظالمہ دائر مشہوداتی شو صورتہ
ایدیور

ایسده ده لایق ای دین بیچاره لردن

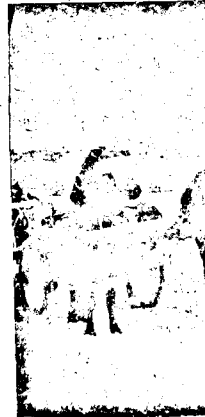

اوضرونده اسلامک ایجه طولدیریلوب یاقیلدیلری قوناق

آ - او طولره طولدیریلهرق اتلافه کشت ایشکری اهالی اسلامیه دن ۲۷۸ ی شهید آ فرق
ایکیسندن اکثریسی آغیر اولوق اوزره مجروحاً بولندی .

تیله شهید ای دین مسلمانلر

ای دین مصومین جنازه لری
ایبور .

سه) کویسه نقل ایند برنجی
اثر مشهوداتی شو صورتله نقل

جنس شای : توری و باشلی باشه ایله پوزیله تکی صورتیه شوبه ایملین مریضلار

بر شاهه طوله برهون اعراف ایملین واحسانی توایله تکی ایملین مسومین ایملین لاری

- ۳- (لورلی) کمالاً اعراف و سکنسی عمو و مایود ایملین لور .
- ۴- فرات ایملی ارضرومک ۹۳ کیلومتره فرسند (آلاجه) گوشه تکی ایملین برکلی
- ۵- خانقاس قول ایملینس قوسدانلی مذکور فریده ازمین مطلقه داتر مشهوراتی شوبه صورتیه تکی

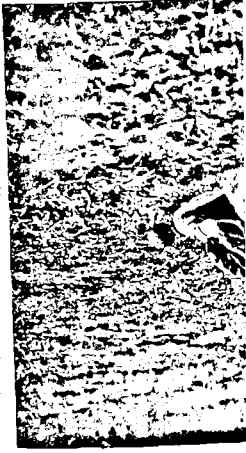
ایملین لور

د - ایلچه قصبه سی دە عینی تاقیتە دوچار اولیون . بورادە یوزلرجه معصوملر محو و تباہ اولیون .

یادیکرچی تاقیب ایدن یو فجاج سئسته ماتیک بر طرزدە جریان ایدیور .
خاصة (جنس) ، (آلجه) ، (ایلچه) نجایی بالخاصه موجب دهشت بر طرزدە جریان ایتشد . قادیلری دیوارە چویلەلکە و قلیلری چیقاریلارق دیوارلرە آسماق ، حاملە قادیلرک چو چقاری چیقاریلارق قوجاقلرینه و برلک کی وقایع نثیت ایدلشدر . ارمنیلرک اسلاملرە قارشئ اولان طور و حرکتلرینه دائر ارضروم ایکنجی روس قلعه طویجی آلابی قوماندانک خاطر اتندە ایلچه و آلجه وقایی یک کوزل تشریح اولمشدر .

ایدن المان محرزلندن موسیو و ایس ، احمد زاقی یک

رتیلە اتلاف ایدیلردن دن سوکرە اولدی بریلرک بچکرلری ملرە بیلاری آقیدلش و و اوجودلرینه در

اوشرومده ارميليك ياندىقري بازارده اسلام مەنوللرى تەلىق ايىن تان هرولۇدن موسيوراس
اوسترا هرولۇدن دولتور اشايىن، مورخ احمد زەيق بىك

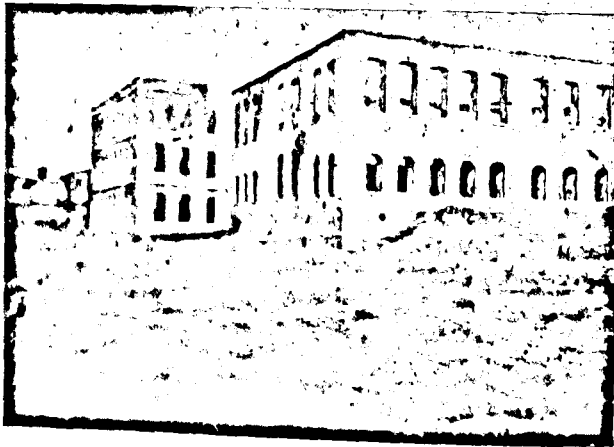
اوشرومده ارميليك اسلام چويىلارى بوغازلاىق سورتايە الاف ايىلاردىن

ب - ۲۶۵ شەيد كۆمەسى ايىر وىستە، هرىلەرنە نجاوزدىن سو كره اولد بىلەرك چىككولى
ديواللارە آيىلمش كىچ قىزلار، قارىللىرى شىلمش سامە قارىلارە يىللى آيىلش وياو چودلەرنە
بىزىن دو كۆلەرك احراقى ايىلمش چو چوق و ار كىلارە چودور .

پروسی اردبیل طرفدان نحو و امان ایدان اسلام جو جداری

اردشرو مده اردبیل طرفدان و امان حکومت شانی

تورک قلمساخت ارزنجان استزدان نایبخی اولان ۱۰ شرط ۳۰۰۰ مار بخدمت اعتباراً ارضشروم
داخاندیم و خورشیدمه قتل محرمی اجزا ایدیلرود
فقط جنرال اودنشمه یومیک ارضه و مدم بولوندی صروده منفرد فلانک اجر ایدلرکده
تدقیقات ایله تحقی ایشدر . حتی روس وارقی ضابطلردن پیاده ملاره نایبسی قاراقیف

رومی ترکی متعاقب باشلابور. یعنی

ی ا خرابی

وادیفری رسول بکک تونای

ارضروم وقایعی

ارضروم و مدنی همی قتل بجزل بود و تالان و زک ارضرومی ترکیه متعاقب ۱۳۲۱ بود.

ارضروم و مدنی قتل بجزل و تالان و زک ارضرومی ترکیه متعاقب ۱۳۲۱ بود.

ارضروم و مدنی قتل بجزل و تالان و زک ارضرومی ترکیه متعاقب ۱۳۲۱ بود.

وتمه حقهءى كى شكايته مبنى قاراقاڭك توقيفه آندىنى وبالاخره ارنجىماندن ارضرومه كنى اولان ميرآلى مورمل طرفندن نخله اولدىنى آكلاشلمقده در . [وئاق نوسو ۲۴]
 ارضروم قتل عامى انتريك ودوقنور آزارىف ترتيب واجرا ايندرييور . بواجرا آه
 ۱۰ شباط ۳۳۴ده باشلايور . ارضروم قصبه سنك بالموم محلاتى دوربه لره احاطه اولتيور .
 چارشو وپازارده طولاشان چوجق ، اختيار ، قادين ، اركان بول ياديرىمى ماتهيله طولاييور .
 طولانان بومصومين كتهسى قافله ، قافله قارس قبوسى خارجنده اجئاع ايندرييليور .
 لوزلرى ايجه نجرى ، پاره وذيقت اشيارى تماميله اخذ اولندقدن سكره احسانرايدىن
 چقورلره طولديريليور . بده ارضروم تاريزونلرده بولان بالموم ارمى عسكرلى و خالره

ارضروم وجواندن فرء كيايه لءو اوسيلك قاچيردلى وناموسلرته
 مجاوز ايندكرى اسلام قادين وقيزلى

نعره باشلايور . بقءاء قتل و عرضه مجاوز كى شعاعتشون شديله تطبيق ايندليور بوجيه
 تورك قطمانك ارضرومى استرداد نارمى اولان ۲۴ شباط نارمخه قءو دوام ايندليور . ارضرومه
 كبرن تورك ضلعاى قصبه داخلمده ۲۱۲۷ مقتول اركان جنازهسى دفن ايش و آبروجه قارس
 قبوسى خارجنده ايگوزالى جسد بولومشدم . جسدل اوزرنده باله ، سونكوه حرمى پارهسى ،
 چكرلى چيقارمش ، كوزلرته سيورى قازيق صوقولمش اجساده تصادف اولتيور . [مظالم
 دويسى]

خلاصه : ارضروم قتل عامه مروض قالن اختيار ، قادين ، چوجق ، اركان مجرمى
 سكرى بيكي بولور . ارضرومك تورك بازارى كاملاً يضا واحراق اينلش در .

ارضروم : اجنسی عمارت [اودوقور واپس (آلمان) دوقور شان (آوسترالی)] مورخ احمد بابی بک
بر لکھه اوسیلر طرفدن قتل واقعا ایدلوب لوبورله دولیزین موصوم شهادی اسلامی سیر ایدرکن

ارضرومده تخریب ایدین عقرده روس اسپرلی و مادامه لری .

طرفدن چارشو و بازارده طوبی لانان اوجیوز قدر مسلمانک اوزر لر نده موجود پاره و ذقیقت
اشیا نصب ایدلکدن صکره احما مقصدله سواری قشهنه سوق وقائمقام توره دوخه بوف
طرفدن خبر آله رق قبیجه مانع اولدی بی کوریا بود. توره دوخه بوف اوردیسه لیدزه بیه کور

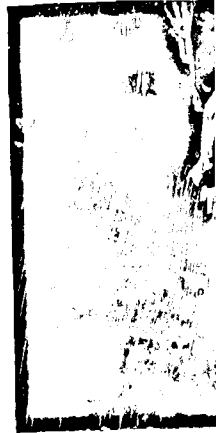
وتمه حنفده کی شکایته منی قاراقاشك توقیفه آلدینی وپلاخره ارنجیساندن ارضرومه گلش اولان میرآلای، موردل طرفندن تخلیه اولندینی تا کلاشلمه قیده در . [وئاتیق نومرو ۲۴]
 . ارضروم قتل عامی انترایک و دو قنور آزارلیق بریب و اجرا ایندی ریور . بواجرا آه
 ۱۰ شباط ۳۳۴ ده باشلا یوز . ارضروم قصبه سنک بالموم محلاتی دورمه ارله احاطه اولتیور .
 چارشو و بازارده طولاشان چوجق ، اختیار ، قادین ، ارکاک بولایدی رتق بهانه سیه طولانیور .
 طولانیان بومصومین کتله سی قافله ، قافله قارص قیوسی خارچنده اجتماع ایندی بریلور .
 . لوزلری ایجه تخری ، پاره و ذیقیمت اشیا ری تمامیله اخذ اولندقدن صگره احتضار ایدی لن
 چقورلره طولدی بریلور . بینه ارضروم غارنیزونلرنده بولنان بالموم ارنی عسکرلی ، خانه ره

ارضروم وجواندن قره کلیسا ، قدر ارنی لیک تاجیردلی و ناموسلری نه
 تجاوز ایندکری اسلام قادین و قیزی

نعرشه باشلا یور . بقما ، قتل ، عرشه تجاوز کی شاعت بشون شدتیه تطبیق ایدی لور بوقیجه
 تورک قطعاتنک ارضرومی استرداد تاریخی اولان ۲۴ شباط تاریخی قدر دوام ایدی یور . ارضرومه
 کیرن تورک قطعاتی قضیه داخلنده ۲۱۲۷ مقتول ارکاک جنازه سی دفن ایتش و آبروجه قارص
 قیوسی خارچنده ایکوزالی جسد بولومشدر . جسدلر اوزرنده باله ، سونکوه مریمی یاره سی ،
 چکرلی جبقارلش ، کوزلریه سیوری قازیق سوقولش اجساده تصادف اولتیور . [مظالم
 دو سیسی]

خلاصه : ارضروم قتل عامنه معروض قالان اختیار ، قادین ، چوجق ، ارکاک بھوری
 سکزی بیکی بولور . ارضرومک تورک یازاری کاملاً بقما و احراق ایملش در .

بشترایلی (مورخ احمد قینی بکک
 شهیدای اسلامیه بی سیر ایدرکن

و مادامه لری .

لرنده موجود پاره و ذیقیمت
 تی وقاعه مقام تورم دوخه بوف
 بوف اودیشه لیدزه به مذ کور

ارمن‌ها: ایسی‌ها را (دولتور دایس) (آلمان) دولتور شان (آوستریالی) مورخ احمدولین کاکه برکنده‌ایسین طرفدن قتل واما امدادیه فوولره دولتورین مقصود شه‌های اسلام‌ی‌سیه ایدرکن.

ارمن‌ها: قرب ایدین عشاره روس اسپرلی ومانده‌لری.

طرفدن چارشو وپازارده طویل‌تان اویچووز قدر مسلمانک اوزرلرند موجود پاره ودریغیت اقیانیا حسب ایدک‌کن سکره اما مقصدیه سولری فله‌سنه سوق وفاق‌سقام توردوخ‌لری طرفدن خبر آن‌لری قبیله‌یه مانع اولورینی گورایورد. توردوخ‌لری اوردیسه ایدرجه‌ک‌گور

ارضرومده جگرلی پیتارلقن صورتیه قتل ایدیباردن برمنظره

ارضروم - ایلیجه پول اوززنده ارمنی مظالمندن : اعضاء تاسلیسه شیش بائیرق صورتیه اتلاف

تطریق اولندی و برقسمنکده برلکده آلتوب کونودلیکی تدقیقاتدن مستبان اولیور .
(خوشان) ، (قالچق) اهالیسندن الی ارککک (کوم کوم) ده جسدلی بولونمشدر .
(مقالیصور) قره سی اهالیسیله (کوم کوم) ده کی بالموم ارککلر پول پایدیراق بهانهسیله

افق اهل اسلامی قتل ...
ارمنلرک طیار وخر کنلر ...
اجتوا الیدر . ینته مومی ...
عرض اولتان شاعت و فجاجتی

ها اشدرتی (پاسین) اووه سی
لعموم سکنه سی قتل وانا
ن ، آچی فریاد ایدن کویک
تل وانا ایدلش ، جوجق ،

بدین مسلمان

تولینک عددی بیلیک ایشیزوره

کوپری کویتمده (سکسان ایش
ن ، ارککک و جوجق تورک قطمانی

ده برحمت قتل عامه چوبریبور .
یحق ، اختیار قتل اولدقدن

نه تعرض ویک شیع معامله

تورک قطعاتک ارضی در می سوچ بر صورتک استخوانی منبسطی اعلی و اسلیمی قتل کانی
 نورانیور - ارضیوم قلمه طویلی ایکنی آلی تو مادیاتک ارضیورک طور و حرکتک
 داتر یزینی رساله ارضیوم فعلی حدیث لازم کن معلومان اختوانیور - رنه موسیور
 یوایدوردیکی نظاره [وگانی دویمسی - نوس و ۶۵] یو یاریده عرض اولان شامت و قیامت
 بیون وضوحه تکلیف و تقویخ ایوریور -

ارضیومدن راجت ایدن ارضی قطعاتی قیامت و شامتک دعا اشدنی (یازین) اوردی
 کورینه لطیفدن چکایورلر - حسن قلمه کلاماً احراف و باعموم سنگناسی قتل وانا
 ایدلشدر - یوقصدیه ایکن داخل اولان قطعات سواقترده آس ، آس فریاد ایدن کویک
 وکریمن - طور ایکنه باقده اولان نصیبدن ، سواقترده قتل وانا ایداش ، چوچق -

اوشورده همه کرانیک ، ارضی طرفدن قتل ایدین سلطان
 بیازملریک دنی کاشیده

قارین جسدان کان باقده برشی یولاشدوروز ، قصبه داخلمدی کی مقبولانک عدوی بیله ایشوروز
 باق اولمشدر ، [مقام دویمسی]

حسن قلمه غرایر ایکنه اولیورلر قتلش اولان یوز (کوری کوینده) سگسان بش
 (یازینور) ایکیوزک جدا اولیورلر سگسان بش آغیر یازمیل قارین ، ارکانه و چوچق تورک قطعات
 طرفدن طویلاوری رای ندای سینه خاطر آتیرور .

اوشورده شامتک چکیل ارضی قطعاتدن رسمی او حوالی یورده برهه قتل عامه چو یوریور
 نظامه ارضیومک نهاله (لاکیس) کویندن اکی قارین ، چوچق و اختیار قتل اولمشدن
 سکره قره کلاماً احراف ایدلیور - [مقام دویمسی]

ارضیوم طرفدنکی لوه کورلده یک چوقی فیزلرک نامورنه لرش ویک شیخ معانیل

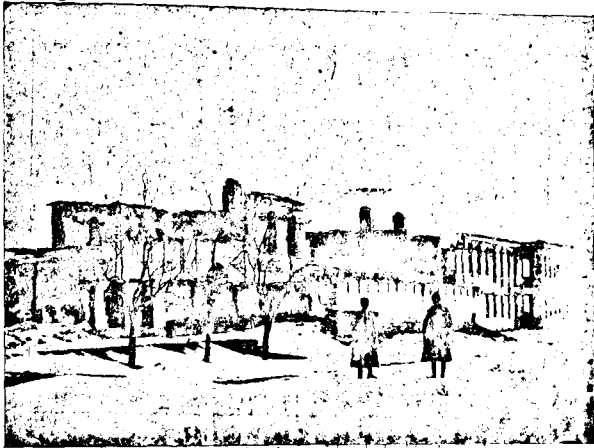

حسن قلعه قتل ابدین تادین و جوجار

ارمنیلرک صاری قامیشده چالیشدیمرق بهاناسیله اوشرومدن طویلابوب کوتوردکاری
وارشروم - حسن قلعه جادهسی اوزرنده قتل ایشدکاری اسلام جنازه لری

پالتين ملولرى ايجنده حسن قلعه .

حسن قلعه ارمنيلى طرفندن باله لاله قتل ايديان مسلمان اجسادى

كوتورلش و بونلرك قاتيلرى مجهول قالشدر . ارمنى قطنانى (كوم كوم) ي تركا ايديجي زمان
قصبده يكرمى قادين و چوجق قتل ايديوور .
خفسدن كوبرى كوئى اشتهامتنده رجعت ايدن ارمنى قطنانى بولك طرفينده و يقيننده بولنان

خلاصه: ارزنجاندن ۸۳ تاریخچه کی روس-عثمانی حدودینه قدر اولان کوبلردن يك جزئی بر قسمی ارمنی قطعانک ظلم و وحشتندن کیندیلرخی قورنار ایلیور، ارزنجاندن بو جموده قدر یاییه جق سیاحت و محلهده ایدیله جک تدقیقات ایله ارمنی قطعانک ایلام هالی بی خصل احاطه ایتمش اولدینی تثبیت ایتک بو کون دخی ممکندر...

قافقاسیه داخلنده ارمنی قطعانک ظلم و وحشتی

ارمنی قطعان ۹۳ تاریخچه کی عثمانی - روس حدودی گروسته چکله کدن سکره اوسوالیده کی

صاری قامیش - قارص بولی اوزرنده ارمنی طرفندن قفاس طاشله ازلین برتوک اسلاملرده عینی مظالم و شناخته گرفتار اولشاردر . صاری قامیشده جالبشدر کفده اولان ایک سکز یوز قورک اسپرینک بیدری قتل ایلمکده اولدینی آلاشیلور .
(صاری قامیش) ، (قارص) ، (کوسری) ، (قافزمان) ، (اردهان) ، (اخیلنک) منطقه لری بر محله تجارت اولور . (صاری قامیش) و (قارص) قصبه لرنک احراق ایلمش اولدینی کوریلور .

مناطق مذکورده داخلنده تثبیت ایلمش ارمنی ظلم و وحشتک خلاصه سی زرده در: [ویقیف نوسو - ۳۱]

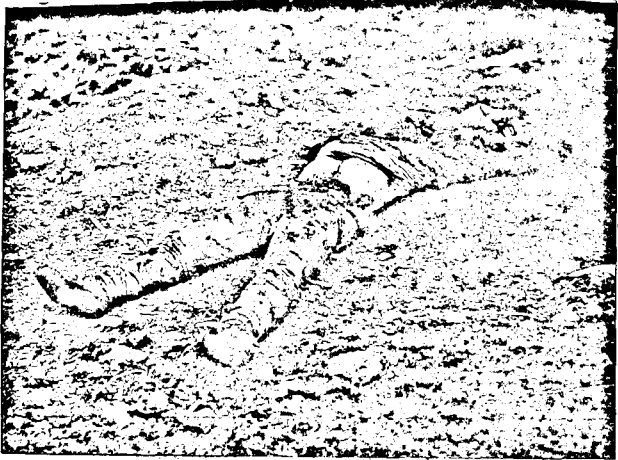

نارسده بگدهكرته باغلاهورق بك لبيح بر صورتده ارمينيل طرفندن قتل ايديان اسلام اسراسي

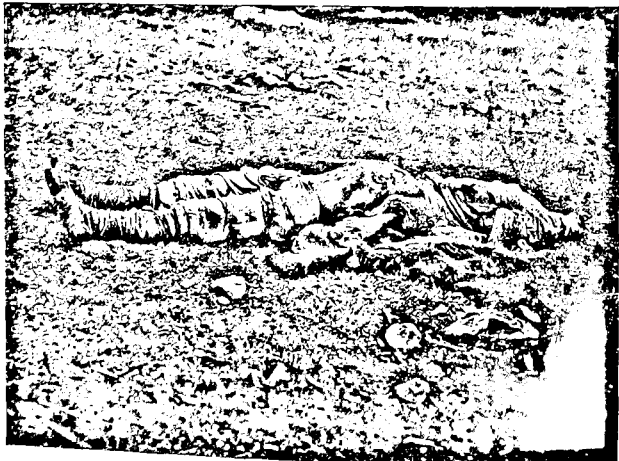

ارمينيل طرفندن قتل ايديان اسلام اسراسي نعل ايدين تورك حبه مفرزه سي

كويلك سگنه سي كاملا قتل واموال واشبارني نهب و غارت و قريه لري احراق ايتسه لردد .
[مظالم دوسيه سي]

صاری قامبشده ارمنیلرک قتل ایندیکی برسمبان

صاری قامبشده ارمنیلر طرفندن کوزلری اوبولرف برسورت نجیمده قتل ایبدین کویل

ایبدیلور وقریهلر کاملاً احراق و تخریب ایبدیلور .
— قارصده کی تورک اسراسندن برقسمی قارصده و برقسمی ده (کومری) ده سونکو ایله
برسورت نجیمده قتل ایبدیلور .

۱-۲۹-۴-۳۴ ده کربدن بشیوز آراهه ابله (اخیلکک) . نقل ایلمکده اولان اوج بیک قدر قاذین ، اختیار ، چوجق ، ارکک عو و افنا ایدیوروز .

۲- بیک نفر ایکی ماکنه لی قنک و ایکی طوبدن مرکب برارمنی قوتی ، (قاضرمان) شرتقه کی (قواب) و (اریوان) منطقه سننده کی اسلام کویلری تخریب قاذین ، چوجق ، وارککاری قتل ایدیوروز .

۳-۱-۵-۳۴ ده بوز قذر ارمنی آنلیسی (شیش تیه) ، (دورکنه) و جوارندن آلتش چوجوق ، قاذین وارککی قتل ایدیوروز و ۲۵ - ۴ - ۳۴ ده قازص شرتقه کی (سو باطان) قریه سننده (۷۵۰) اربلی اوقتی نفوس اسلامیه نی بالطه و بیجاقله آتشدنه یا قهرق شهید ایدیوروز .

ارمنیلرک قارصده یاندیلمی تورک عیلاق

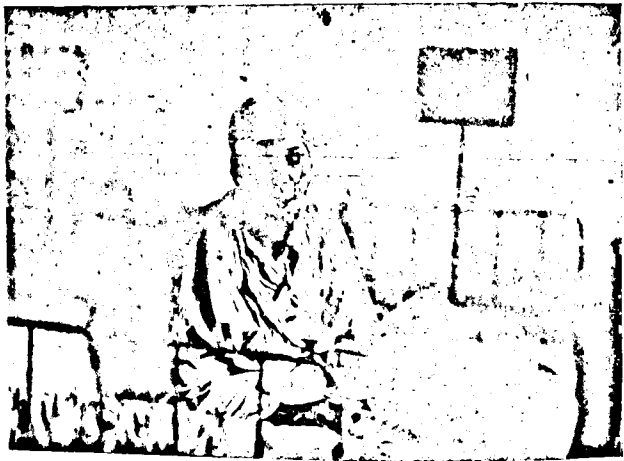
(مانستو) و (آلاجه) قریه لر بذن بوزی شجواوز قاذین و چوجوق عینی صورت خیمده قتل اولویوروز .

(تکلی) ، (حاجی خیللی) ، (فالورکوی) ، (خرابه) ، (واغور) (یانلی) (کیناق) کویلری اهاالیسی کاملاً عمو و افنا ایدیوروز .

۴-۵-۱-۳۴ ده اخیلکک اطرافنده کی قراده (آجارجا) ، (دانفال) ، (مولانس) (مورجایت) ، (پارینسا) ، (حاورر) ، (نومروس) کویلری احراق ، اهاالیسی قتل و عموه دوچار ایدیوروز . آره چایی اوزرنده کی (کهورکینه نسکی) شمانده کی (بوغورتلی) و (اریوان) شمال شرفیننده کی (شاسران) و جوارنده کی کویلر سکنه سی ارمنیلر طرفدن قتل

۱ ارمنیلر امره وضبط وربطه بقهرق برقاچ اسلام کوی یاقدرلر . قاعلاری بولمه مدی .
(عباس تومن) دن و (بورجوم) دن تل وتلفون کسبیلمشدر . برطرفه چیتمق ممکن
اولیوره . کویلیلر بزدن امداد ایستدور بنده امداد یوقدر . [وثیقه نومروسی - ۲۸] .
یوندن باشقه باکو جمعیت خیریه سنک ۳۶ نجی قافقاس فرقه سی قوماندانلقه کوندردیگی مکتوبده
[وثیقه نومروسی - ۲۹] .

(اریوان) ولایتی داخلته ده کی اسلاملرک قتل و اعداملرکده اولدیغی اوتوزدن فضله اسلام کوی سنک
احراق و سکنه سنک قتل ایلدیگی و (اریوان) دن فرار آکلان یارملی ، خسته ، مهاجرینک
عددی کون بکون چوغاقلنده و سفالت و پریشایت ایچنده یویان اولدوقلارندن ملجا و مأوا
کوسترلمی استرحام اولتمقده در .

قارصده بگری ایکدیجی سیار خسته خانه ده مجروح بر اسلام قادی

ارمنی قتلما سنک شو حرکات و حشیانه لرینه قارشی تورک قتلما سنک طور و حرکاتلری
حقتده (کوتایس) والیسی (چیقوتس و یلی) نک (کوتایس) ولایتی و ملحقانق یازدیغی
تائرفلردن آئیده کی فقرات جالب نظر دقتدر . [وثیقه نومروسی - ۳۰] .
«تورکلر کسبور ، اولدی بریبوردی به شایه لر چیقورد ، بن سزه بیان ایدر که بودوغری دکلدر .
تورک حکومتی و تورک عسکری کندی حالنده طورانلره هیچ رشئ یاماز و ایلیمشزه مال
و ملکنده محافظه ایله کندی لرینه ممانت ایلر . اهانلرک برلرینه کلنی ، صاحبز قالان خانه لرده کی
اشبارینه صاحب اولملری و بونلرک ضایع اولمقده اولدیغی تورک حکومتی بزه بیلد بریبور .

تارصده ارمنيلرك ياقدرلي جامع و چارشو

تارصده قتل ايدين اسلام سراسي.

بوجهدن اولهرق (ورجالي) قضاسي سرگزندن (ماتوييف) امضاسيله اوچنهي كورجی
 پيساده فرقتسي قوماندانلغه يازيلوب آسلي اله كييريلن ۱۷- نيسان - ۱۹۱۸ تاريخلي راپورده
 مظالنه حاتم عينا شو جلهلر كوريلدور .

بوندنماعدا (بورجالی) اهالی اسلامیه سنک دوچار اوله کلکده بولندی
 ظلم اعتسافی قلییده چیقان آی بایراق قزقه سنک نسخه مخصوصی تامبله تشریح ایدیور
 واهایک کوندریدیکی استمدادنامه هر سورته وقایی تصویر ایدیور . [وثیقه نومرو - ۳۲]
 قناعت وشاعت تصویر و تصورک فوقه چقدینی کوریلور . (اخیلکک) منطقه سنده کی
 اسلامله ارمیتلرک یایدینی ظلم واعتسافات حقننه روس مسامورشدن برنجی آقبره دازه سی
 مفتی خارشه تقونک کندی آل یازیسه ویدیکی راپورده وقایی بروجه آتی تیت وقریر
 ایلور . ۱۹۱۷۰ تشرین نایسندن اعتباراً ۱۹۱۸ سنه سی ۳۱ مایسنه قدر ارمیتلرک اخیلکک
 سجاغنده برلی ومطیع اهالی اسلامیه قارشی تطبیق ایلدکاری دشمنانه معاملاتی ایضاح ایدجکم .

قارصده ارمیتلرک شهید ایشدکاری مملکتک حبه اترادی طرفدن دلی

کرک برلی کورجیلرک اقاداننه استمداداً وکرک کندی کوزوله کورمش اولدیغ وقایی کوزلم
 باشه طولو اولدینی حالده ایضاحه مباشرت ایدیورم ؟
 کچن سنه تشرین تانی نهایتده (آق باالی) سکنز اسلام برلیردن اوت ساتون آلتی اوزره
 (بوغدا نوقه) قریه سنه کلدیله [شورامی شایان قیددرک اوصره لده آسایش برکال اولدیقتن
 اسلامله سلاحسز کررلردی] بوندن خبردار اولان (خواجه بک) قریسی ارمیتلری درحال
 مذکور سکنر مسامانک اطرافنی احاطه ایدرک خنجرلره اوزرلرینه صالحه بریلر وقل ایدرک
 کوزلری اویبار دیلرینی کسیدلر . بالآخره جسدلره انواع خنارت ایدقدنصره دیگر
 دردی سلاحه قتل ایدرک جسدلری (آق بابا) لیره اعاده ایشدیلر . خنجرلره قتل ایشدکاری

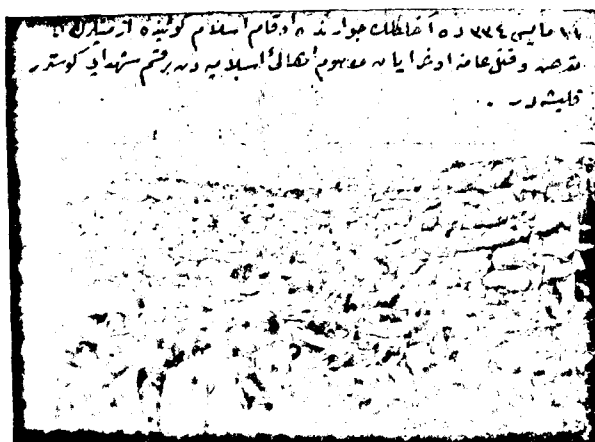
فارسده آيالى باغلىنه باغلا نارق صورت غيمه ده قتل ابدى خان مظلوميندن .

فارسده برتياہ طولدر بر طرف بايقان اسلام قادي نر ندين برى ، بوزى و وجودى
ياخش اولدى حاله بگرى ايکنجى سيار خسته خاوده تحت تدابيره

(طرز زون) دن (باطوم) دن عسکرلر سلاحلىرى آمارق قاچديلر . بوموجب هجايدر
بو خصوص (آزورکنى) عماريه سنده بك فنا بر حاله كورلدى . عماريه ده بيوك كوچك هر كس
مناقى حافظه ايجلدير .

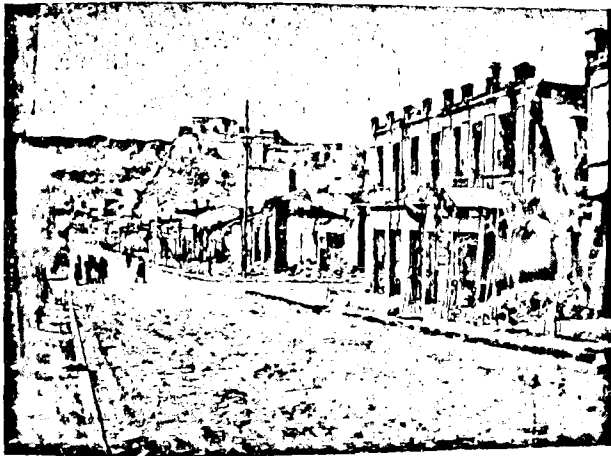
ایله یاقیدیلر . یکرمنجی عصرده مدنی ارمنی ملتی نملر ایجاد ایدیور ،
 ایسته کوردیلور که ارمنیلر ۹۳ عثمانی-روس حدودینک غرضنده کی عمامک مستولیده بولنان
 اهالی اسلامیه تطبیق ایتدکاری ظلم و وحشتی مذکور حدودک شرقنده ساکن کنندی ایش
 و کوجار یله مشغول و هر درلو حقوق ملیه دن محروم بیچارکانه ده تشبیه دوام ایدیور لر ، بواحا
 بلانک تشکیل و تدبیر ایدلمش قوتلرله اجرا ایدلدیکی و مقصدک اکثرنی تشکیل ایدن اهالی
 اسلامیه یی اقلیتیه ارجاعدن و حتی بیستون موجودیتلرینک ازاله سندن عبارت اولدینی تحقق ایدیور .
 هر نه قدر ارمنیلر کوردکاری ظلم و اعتسافات قارشوشنده فوران ایتدکاری ادا ایدیور لر سه ده
 بواحا ک درجه بطالانی ۹۳ حدودی شرقنده تثبیت و وثیق ایدیلن طرور حر کتتری کافی کابره .

ایشلاک جوارنده او قام اسلام کوبنده ارمنیلرک ایتدکاری غاییدن بوزارجه جدک برلوه

علی الخصوص مشهور ارمنی سرکرده لرندن انترایکک ، مفرزه-سیله (نجوان) حوالیسنده
 اجرا ایتدیکی قتل عام هیچ بر صورتله توقف ایتبوردی . ارمنی باش قوماندانی بوتدل طامک
 مسرتلینک کندیسنه توجه ایدله چکنی ادراک ایدیور دی . بواشاده ارمنی قول اردوسی قوماندانی
 جنرال نظریه قوفک برنجی تورک قول اردوسی قوماندانلغه ابلاغ ایدلک او زده ارمنی قومیسونی
 دیلته کوندردیکی مکتوب جریان ایدن غایبک درجه و-منفی اوانه ایدیور . جنرالک مکتوبه
 ذیلا ارمنی قومیسونک اعطای ایتدیکی راپور ارمنیلرله اسلاملر آرسنده کی ضانرکک اسباب
 و عواملی کورتمکده . ز . اهمیتلرینه بناء هر ایکی مکتوبک ترجمه سی عیناً زرده در .

دردت جسدی یابدیلر . ۱۹۱۸ کانون نامیسنده ارمینیلر اسلام کوبیلرینه تعرض ایتمک باشلادیلر .
 [اوللا سلاحلر کوی بزه تسلیم ایدرسه کر سزه هیچ برشی یایماز] دییه اغفال باشلادیلر .
 اسلاملر ارمینیلرک لقردیسنه اینانهرق کندی سلاحلرینی تسلیم ایتمدیلر . حالبوکه ارمینیلر اغفال
 ایتملیدی . ارمینیلر اسلاملرک سلاحلرینی آلدندنه صکره زبرده کی کوبیلری تخریب ایتمدیلر .
 (طوسییه) ، (قوکیه) ، (وریوان) ، (طون اوقام) ، (قولیلیس) ، (پاقانه) ،
 (صوغومه قوایشی) ، (آلووژوا) و (غومریس) نامنده کی کوبیلرک ذخیره ، موایشی و بالعموم
 اشیلرینی آلوب کوتوردیلر . کوی اهایسنک برقمسینی درحال اوراده قتل ایدهرک متباقی قادین
 واراکلری اسیر صفتیه (اخیلیکک) قصبهسته کوتوردیلر . اوراده بونلره بکرمی دردت ساعت

ارمینیلرک یابدیلر قارص چارشوسی

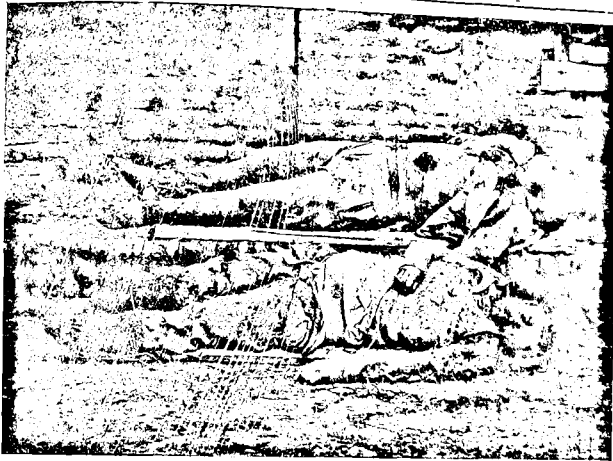
ظرفنده برفونت اکمک ایله صودن ماعدا هیچ برشی ویرمدیلر . بناءً علیه آچاق ویسیلکدن
 اسرا میانده تیفو ظهور ایتمدی . دوکتورلر اسراک دها آبی اطاشمی و تمیز طونولسی ایچون
 مراجعت ایتملر ایسه ارمینیلر نظر اعتباره آلمهرق مسلمانلر حسابسز برصورنده قوردیلر .
 کیسه معاونت ایدهمدی . چونکه ارمینیلر حتی اسلام اسراسنک و قوف بوندینی بنانک
 جوارینه بیله کیسه یه بر اقبوردیلدی .

ایشته ۲۱- مایس - ۱۹۱۸ سنه سنده تولک اردوسی (قوزاخ) قره سنی اشغال ایتمدیکی زمان
 بالعموم ارمینیلر فرار ایتمک باشلادیلر و اسراک بوندینی بنانی تخریب ایتمدیلر . اسلاملر طام
 آتنده قالدی . جسدلرک برقمسینی ده جفورلره آتاراق اوزرلرینه کیرهچ دوکدیلر . بالآخره قمت

بتون مفزه زميله ٥- حزران - ١٩١٨ ماربخنده طرز ايديلن انتراسيك نخجوان حواليسنده
 حقيقه برچوق مظالم و فجاج بايقدمه اولديني تورك قوماندانلقته بيلدرمكيزي رجا ايدرم .
 عيالي قوماندانلقته ده طيبني بيلوروكه (قرلي) جنوبنده كي (جولنه) ديمر بولي و ملتقسي اوزون
 برمدت اسلام چتئري ائددي . بن بولئري طاعتيق ايستيم موفق اولدمم . مطيع اهالي به
 ظلم ايدن ارمني و اسلام چتئري طاعتيق اوزره بن وارپوان حكومتى بتون چاره لره نوسل
 ايديبورزه بوني تورك قول اروسى قومانداني كاظم قزه بركنكه خبر و بوردم . خدود منطقه سينده ده
 عين ندايرك اونلر طرفندن اتخاذي بن ايستيبورم .
 (قوبلا سارا) (ايمان شالو) كويلري ياننده بلنكه ياكاشلق آري اوله رق ٢٥ - حزران -

ارمني مظالمدين : قنارلي كسيه روك وجود لردين آيرليق و قولاري كسليك سورتيه
 ١٩١٨ ده يرلي ارمني تورك و ماناز مفزه لري آرسنده مصادمه اولديني تورك قوماندانلقته خبر
 و بركمكيزي رجا ايدرم . بو كي و قه لرك اولماسي ايجون نه زمان هانكي بولدن نه قدر قطعه نك
 نه مقصدله كچه چكنك و قنيه بكا بيلدبرامى مسئله سنك قوميسيونده حل ايدلسي رجا ايدرم .
 مذكور و قه لره بگرو و قوعانك بردها اوليه جتني محق بيله بيلبرلر .
 قول اردو قومانداني
 نظريه قوف

ارمنی مظلاندن : قارنده آتش یاقی، بوزلری کاسک سورتیله اتلاف ایدیلمن اسلاملر

ارمنی مظلاندن : برونلری کاسک، بیغلی بونقی، قارینلرده آتش یاقیق سورتیله اتلاف ایدیلمن مسلمانلر.

کریده مستقل ارمنی قومیسونی ریاستنه

نومرو ۱۰۰۰۸

۲۷- حزران - ۱۹۱۸

آلدیقم معلومه کوره امراریمه اطاعت ایتمدیکنندن طولایی قوماندام آتنده کی قول اردودن

• به بخاریه، مناسبانی یکیدن کر گینه شد بر دی . مجاریه بک سوک صفحه سنده یالکز ارمنیلر عثمانلی ایمر اطور لقله نمازیده قالدی . و او زمانا منافرت یکیدن باشلادی . بر طرفدن اسلاملی کندی هم دیلرینه یاردیم ایتمک ایستدکلر نیدن وارمنیلرک قوتلمسندن قورقارقی ارمنی اردوسنک آرقاسنی آتی ایسته بوب دمیر بوللری و تلغراف خطلری تخریب ایستدیلر ، بوللری کسدیلر . ارمنی کوبلرینه عسکری قطعه لرینه تعرض ایستدیلر . دیگر طرفدن ارمنیلر بو قوتلی دشمنه مجاریه لریده امیدسز قالدلر نیدن چوق فنا تجاوزلر یایتمه باشلادیلر .

عقد ایدیلمن صاح بوقاللی مجادلان قالدیرملی . ارمنیلر اکلادیلرک رفاه و سعادتلی باشقه لئلرک تشویق آسندله دکل ، اسکی قومشولرله ای مناسبنده بولونمارینده در .

شمدی ارمنی جهوری اراضیسنده کی اسلام اهالی ایله عثمانلی ایمر اطور لقلی اراضیسنده کی ارمنی اهالیسنک استفاده لرینی دوشونملی و عثمانلی اردوسنک ده اوروپا حرری نتیجه سنه قدر منافعی تأمین ایتملی . عثمانلی قومیسونی چاره اوله رق برتکلیفده بولندیکه بوتکلیفدن سیاسی ، اقتصادی بر چوق حقوق مسئله لری چیقاجق ؟ ارمنی قومیسونی صاح معاهده نامه ننگ قمر طانه قرار ویره بیلیر . عثمانلی قومیسونونک بوتکلیفی قونوشمه صلاحیتی بر قدر .

معاهده نامه ارمنی جهوری اراضیسنده کی اسلام اهالی ایله عثمانلی ایمر اطور لقلی اراضیسنده کی ارمنی اهالیکن استراحتلری تأمین ایدیور . یالکز بو خصوصده مذاکره اولونه بیلیر . ارمنی قومیسونی امیدایدرکه ای بر حکومت ادارسی تشکیل ایدیلر و مساج چتله لک تجاوزاتنه نهایت ویرایرسه اهالیکن استراحتی تأمین ایدلش اوله جقدر .

مهاجر اهالی لرلرینه اعاده ایدیلرسه عثمانلی ایمر طور لقلک یکی اراضیسنده کی انتظام بوزولیه جتی ارمنی قومیسونی ظن ایدر . مهاجر لک سلاحلری آتملی و اطاعتسز اوللر شدیداً تجزیه ایدلمایدر . مطبع اهالیکن برلی حکومتک محافظه سی تختنده برلرینه اعاده لرینه وایشلری باشنه کجملرینه مساعده اولنورسه حدودک هرابیکی طرفدن انتظام و استراحت تأمین ایدلش اوله جتی کوسترمکی ارمنی قومیسونی وظیفه عدا بدر . بوزمانده اوقق بر اراضیده طویلامان ، ماللری فایب ایدن ، محصولاتی اراضیسندن چیقاریلهرق طاغلق اراضی یه سورولش اولان اهالی اولومه محکومدر و طبیی بو بوزدن اورالرده انتظامسزلق ، و استسزلق اولور .

بونی ده بیلیمیدرکه ارمنی جهوریتدیکین (ارپوان) سنجاقی قسمنده شمدی اهالی اوچ مثل اولدی . ارزاقسزلق ، ادخالانک اولماسی و ارپوان سنجاقنک اک ذمت اراضیسنک عثمانلی حکومتده کجسی دولایسیله ارمنی ماتنی و خیم و قورقونج برته لک تمید ایدیور .

ارمنی قومیسونی عثمانلی حکومتک دوستلنه ایانه رق و عثمانلی اردو باش قومانلقک ه ارمنی حکومتی ترکیا تشکیل ایندی و طبیی محافظه ایدمکچکدر ، کی بو بوک و عدنی خاطر لابه رق تصور ایتمه بورکه تورکیا ارمنی ملتک اولومنی ایسته سین .

قومیسون ریسی

لوسیانس طوماشوف   و کیلوف   که شیشیف   ژاقو پوف

عثماني قوميسیونی ریاستنه

۱ - نومبر - ۳۴

ذیل

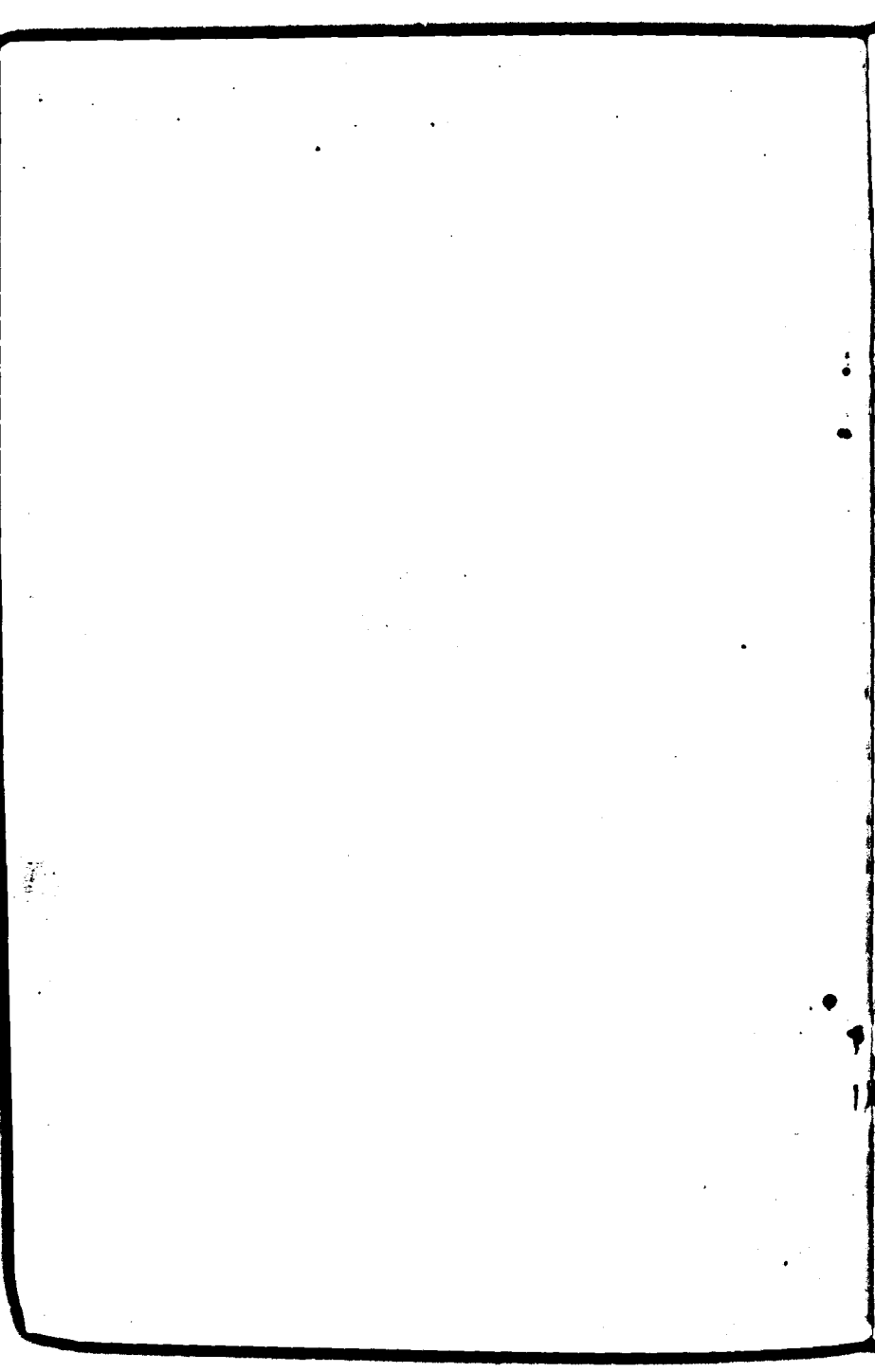
ارپوان سنجاغنده ملل مختلفه بولدیغیدن سوک زمانلرده فنا قیجهرک واقع اولمسی ارمنی
 و عثماني قومیسونی دوشوندربرور . عقد ایدیلمن سلج صاغلام و دواملی اولملی ؛ قومشولوق
 مناسبانی ، موالی قلمی ومؤثر قرار ایله قالدیرملی . بووقه لریک آسیایی تاریخده آراملی .

ارمنی مظلوملر : قارنده و یوزنده آتیش یاقی صورتیه شهید ایدیلمن بچاره کویلی

۱۹۰۵ شنه سنده عدم خوفیتله قیجهرک این زاپون مجاریه سنده و برنجی آختلاندن سوکر احکومتک
 تأثیر نفوذی آرالدیغیدن دولانی روس حکومتی برمانی دیگر ملت عامیه تشویق ایتمدیگندن
 ماورای قافقاس داخلتنده بولنان ارمنی و اسلاملر آراسنده واسع مقیاسده ایلاک منافرت باشلادی .
 جاهل اهالی ایله دین متصبلری بو تشویقآک قریانی اولدیلمر .
 قافقاسیاده اسلام وارمنی آرمسنده هیچ برسیب مجبر بوق ایکن بو منافرت باشلادی . (باکو)
 (کنجه) ، (ارپوان) تهرضلرندنه متضرر اولان ارمنی اهالی ، حکومت طرفیندن حمایه و معاونتی
 کورمیدیکی ایچون کندی کندی محافظه یه مجبور اولدیلمر . یالکز حد اولسونکده بو حال چوق
 سورمندن طرفینک مؤثر سیاستلریله بو قافقاز دفع اولدی و ایکی ملت تکرار راحت یاشامنه
 باشلادیلمر .

بومکتوبرده اسلام اہالی علیہہ یاییان مظالم صراحتہ تصدیق و اعتراف اولونمقده در .
بومظالمک مرتب وقوای منتظمه طرفندن اداره ایملش وبکواسع اولدینی محققدر .

ختم

